

179-203

Taxa postae
ROMANIA
 Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj, Str. Baron L. Popovici, telefon: 200.
 10. Havi előfizetés: 1 LEUPOSTA
 Képek: 1 LEUPOSTA
 A közélet politikai álláspontjainak megjelölésével engedélyezett.

KÖZLEKÉSEK

DI Ramasetter Róbert
 Diszter 2. I. e. BUDAPEST

Ara 5 lej
 Szerkesztés és kiadás nem fogadjuk el.
 — Kéziratok megőrzését és visszaküldését nem vállaljuk. Főszerkesztő: dr. Marton Ernő. Felelős szerkesztő: Jámor Ferenc. Búcsú szerkesztő: Hát-szegi Ernő, Strada Cobălcescu 52.
 Szombat, 1936. augusztus 1.
 5696. ÉV. AB 13. XIX. EVF. 179. SZAM

Az angol kibuvó

Anglia Janus-arcú politikája újból előreveti árnyékát a palesztinai zsidó országépítésre. Semmiféle jelenlegi oltást nem ad a politikát, mint az a híradás, amelyet a Havas legújabb jeruzsálemi távirata közöl, mely szerint a palesztinai kormány egyfelől fel akarja függeszteni a zsidó bevándorlást arra az időre, amíg a királyi vizsgálóbizottság Palesztinában működik, másfelől viszont hozzájárul a tel-avivi zsidó kikötő felépítéséhez.

Mit jelent ez?
 A mandatárius hatalom koncot akar adni az araboknak a zsidók számlájára és koncot a zsidóknak az arabok kontójára.
 Nyilvánvaló ugyanis, hogy a zsidó bevándorlásnak akármilyen rövid időre való fel-függesztése is jelentős politikai csapás a cionizmusra és egyet jelent az arab terror és vandalizmus megjutalmazásával.

A tel-avivi kikötő felépítése viszont kétségtelenül nagy gazdasági hátrányokat jelentene az arab lakosság egy részének. Jaffáról van szó. Jaffa arab város és gazdasági pozícióját a kikötő jelenti. A tel-avivi kikötő egyet jelent a jaffai kikötő megszűnésével.

Ez volna a divide et impera politikája, amely eddig mindig pontosan bevált Angliának a gyarmatokon és a mandatárius területeken. Ez alkalommal azonban aligha keveset sikerrel ez a politika és nehezen lehetne azt eredményesnek minősíteni tisztán angol szempontból.

Ez a politika ugyanis már nem is divide et impera, hanem nyilvánvaló meghátrálás a mandatárius hatalom részéről. Olyan meghátrálás az arab terv előtt, amely nem hogy megnyugtatná a kedélyeket és két harcoló fél között megerősítené a harmadik fél, az angol hatalom pozícióját, hanem ellenkezőleg megengedte az angol közigazgatás pozícióját.

Ha valaha alapja volt annak a féltékenységnek, amely szerint az angol politika sohasem jövőbelátó, hanem mindig csak a jelen látására kerüldözött, akkor ez a mostani palesztinai politika esete.

A pillanat szempontjából megoldás lehet az, amit az angolok akarnak: kibuvó a jelenlegi szorultságból. De a jövő szempontjából végzetes lehet ez a politika éppen az angol érdekek szempontjából.

Mert ha a zavargások végső kimenetele és különösen gazdasági következményei, az arab kereskedelem, ipar és mezőgazdaság súlyos kárai és veszteségei alkalmasak lehetnek arra, hogy hosszú időre eltanácsolják az arabokat hasonló vállalkozásoktól, úgy a legújabb angol taktika feltétlenül újabb és tovább terjedő terrorra fogja bátorítani az arabokat.

A legritkább esetben is meglátja Anglia nyilvánvaló gyengeségét és meghátrálását. Hiszen néhány héttel ezelőtt még azt hallotta a rádió és a kormány hirdményein keresztül, hogy a kormány semmilyen engedelményt nem hajlandó tenni a terrornak és nem hagyja magát megfélemlíteni fenyegetésektől. Most pedig azt látja, hogy igenis engedelményt tett és meghátrált a kormány.

Ez mindenre alkalmas, csak arra nem, hogy öregbítse Anglia hatalmát, tekintélyét és befolyását a közelkeleten.

Ami pedig a zsidóságot illeti, se a jisiv, se a cionista mozgalom nem fog hozzájárulni ilyen kibuvóhoz. A tel-avivi kikötő régi és jogos követelése a jisivnak, mely nem lehet "kártyítás" a zsidó bevándorlás felfüggesztéséért. A kikötő épül és fel fog épülni. Tel-Aviv függetleníteni fogja magát Jaffától. A kormány ezt már hónapokkal ezelőtt tudomásul vette. A zsidó bevándorlás felfüggesztése ellen pedig, — akár átmeneti jellegű is az — a legélesebb harcot fogja vívni a zsidó nép.

Esküdtszék elé utalták Edward király merényletét

London, július 31. (Rador). Andrew MacMahon, aki ellen azt a vádat emelték, hogy a király ellen merényletet akart elkövetni, ma ismételtelen kijelentette a törvényszék előtt, hogy nem volt szándékában megsebesíteni az uralkodót. A törvényszék esküdtszék elé utalta MacMahon ügyét.

Ugy a spanyol kormány-csapatok, mint a felkelők hosszú harcokra rendezkednek be

A Reuter szerint 29 tartományban a kormány, 20 tartományban az ellenforradalom az ur. San Sebastian és Oviedo tegnap a kormány kezére került. Cordova, valamint Granada megszállására készülnek a kormánycsapatok. Ma Madridot bombázták a felkelők repülői? A felkelők leadói továbbra is győzelmeiket jelentenek

Olaszország és Németország nyitlan a felkelők mellé állott és igényt tartanak a spanyol gyarmatokra

Madrid, július 31. A spanyolországi helyzet lényegében még mindig nem változott. A harc egyre izgalmasabb és minden képzeletet felülmúló vadsággal tombol a kormánycsapatok és a felkelők között anélkül, hogy a várva várt megoldáshoz közelebb hozná őket. Inmár nem szenved kétséget, hogy a harc hosszú ideig eltarthat: hetekig, sőt hónapokig is, mert mindkét fél el van szánva a végsőkig való kitartásra. S minél tovább húzódik ez az ádáz testvérharc: a spanyolországi polgárháború ügye annál inkább veszi el a helyi jellegét és válik napról-napra, óráról-óra nemzeti érdekellentétek ütköző pontjává. Már megállapítható, hogy Németország és Olaszország egészen nyitlan fraternizálnak a felkelőkkel s úgy Olaszország, mint Németország a maguk hatalmi és terjeszkedési törekvéseiknek igyekeznek bázist teremteni a spanyol polgárháborúval kapcsolatban. Ha a felkelők azzal vádolják Madridot, hogy Franciaország és Szovjetország támogatását élvezik, úgy ez a két hatalom még több joggal vádolhatja meg Németországot és Olaszországot azzal, hogy a felkelőket támogatja fegyverrel éppúgy, mint megfelelő hangulat-teremtéssel a felkelők mellett. A világnézetű harcokon túl így válik egyre inkább nemzetközi ha-

talmi törekvések és érdekellentétek ütköző pontjává a spanyol belháború, amely nek kimenetelét még mindig nem lehet megjósolni.

Ha a Reuter angol távirati ügynökség tárgyilagosságában bizni lehet, úgy megállapíthatjuk, hogy

a kormány minden átmeneti tévesztés és ingadozás ellenére az ország nagyobbik területén ur, amennyiben 29 tartomány a kormány és mintegy 20 tartomány a felkelők kezén van.

A tegnapi nap folyamán a kormány számos eredményt ért el különböző frontokon, míg az ellenforradalom nagyszabású előkészületeket tett a kormánycsapatok ellen megindítandó ofenzívára. Határozott külföldi jelentések megerősítik, hogy San Sebastian és Oviedo tegnap a kormány kezére került és Cordova és Granada is alighanem még a mai nap folyamán a kormány uralma alá kerül. Valenciának a felkelők részéről való meghódítását ezideig még mindig nem erősítették meg külföldi távirati irodák. Arról is hallgatnak a külföldi híradások, hogy Molla tábornoknak sikerült volna a barcelonai útfelől is elzárni Madridot és így Madridban éhínség állott be s most már a vizet is adagolják.

Bombázták Madridot?

A felkelők jelentései szerint a mai nap folyamán a felkelők repülőgépei jelentek meg Madrid fölött, ahová bombákat dobtak le. Erről azonban a kormánynak egyetlen jelentése sem számol be s így nem lehet tudni, vajjon a felkelők által terjesztett hír mennyiben fedi a valóságot.

A kormány rádiójelentése szerint a Granada-tartományban lévő Guadiszba egy kormánycsapat érkezett, amely Murcia tartományon keresztül hatolt odáig. A kormány szerint, ha az oviedói zendülők nem teszik le a fegyvert és nem adják meg magukat, repülőgépekkel fogják bombázni őket. Ugyancsak madridi rádió-jelentés szerint tegnap az összes, a zendülők kezében lévő városokat bombázták. San Sebastian és Santander között a közlekedési és postaszolgálat normálissá vált, hasonlóan Santander és Bilbao között is.

A madridi állambiztonsági hivatal vezérigazgatója tegnap benyújtotta lemondását. Helyébe Manuel Munz baloldali képviselőt nevezték ki. Pedro Rivast, a madridi rendőrség volt főnökét letartóztatták. Ugyancsak újabb kormányjelentés arról is beszámol, hogy Madrid és Badajoz között a közlekedést helyreállították. Vil-

la Nueva és La Serena zendülői megadták magukat. Barbastroból ötezer főnyi kormánycsapat és több tüzérségi osztag indult el a zendülők Bietano és Montagaro közötti állásainak bombázására. Ugy vélik, hogy a két falut rövidesen elfoglalják a kormánycsapatok. A zendülők tegnap megtámadták Almudévar városkát, de az továbbra is a kormánycsapatok birtokában maradt. Medrano kapitány kormánycsapata tegnap elfoglalta Sietamo falut, Huesca közelében. Madridban úgy hiszik, hogy Medrano csapata a mai nap folyamán még Huescát is elfoglalja.

A kommunisták hivatalos lapja a felkelők kiosztását követeli

Madridi jelentés szerint a spanyol kommunista párt hivatalos lapja, az El Mundo Obrero arra kéri a kormányt, ossza fel az összes megművelhető földeket s így jutalmazza meg azokat a parasztokat és munkásokat, akik a rendszerért harcoltak. Csak ily módon lehet tönkretenni a nagybirtosokat, akik a köztársaság ellenségei.

A belügyminisztérium közleménye szerint a Madridban élő külföldiek életének garantálására a hatóságok minden intézkedést megtettek. Tegnap a diplomáciai kar tagjai a

(Folytatás a 8-ik oldalon.)

VILÁG TUKRA

A nyolcvan éves Bernard Shaw

Bernard Shaw több, mint negyed évszázad óta a világirodalom első vonalán áll, mint angol író pedig e kor Shakespeareje. Azonnal adódik az összehasonlítás közöttük. Shakespeare alakjai internacionálisok, mégis évszázadokon át kizárólagos angol szellemi kincset jelentenek drámái, míg Bernard Shaw csupa angol tipust teremtett meg színdarabjaiban, amelyeket összehasonlíthatatlanul többször elevenítenek meg külföldi, mint angol színpadokon. Igaz, nőalakjairól az a vélemény, hogy nem tösgyökeres angolok, de ez a nő természetben rejlik. A nők ugyanis mindenütt a világon inkább internacionálisok és általánosan-emberiek, mint a férfiak.

Shaw szocialista és át van itatva annak a kornak speciális szellemével, amelyben született és amelyben fiatalsága telt. Mégis minden irásában tisztá angol, noha ő maga irországi születésű és angolá csak csak az élete során lett, hosszú asszimilációs folyamatok, Irodalmi pályáját Shaw, mint műkritikus kezdte, majd zenekritikákat írt. E munkássága során azonfelül, hogy érdemben ismertette a műveket, erősen bírálta a közönséget, amely a legkritikább esetben tud felemelkedni a művészi alkotásokhoz és a kedvét a közönszerűségekből, sőt alantasságokból. Szinte egyedül állott az egész angol kritikai irodalomban ezzel az irányával. Később azonban megunt, mert idegesítette a tudat, hogy hadakoznia kelljen és egyben nevelnie a közönséget, holott ez csak részben feladata a kritikusként. Valójában ez is a művész feladatköréhez tartozik, akinek nem szabadna figyelmen kívül hagyni az emberek niveljét. A művész hatásköréhez tartozik a közönség nevelése és felemelése.

Negyven éves korában már nemcsak műkritikus, hanem a társadalom kritikusa is. Ennek köszönheti hírnevét, amely szakadatlanul erősödött és növekedett. Internacionális volt minden írása, de kritikáját az angolok ellen irányította, mert ez volt a környezete. Ezeket ismerte a legjobban, közvetlen közelről látta, mennyire telítve vannak az emberek balitélettel, logikátlanosságokkal és olyan érzelmekkel, amikről a legkritikább esetben vetnek számot maguknak. Előbb ezt intézte el magában, aztán tovább ment és az emberek lelkiismeretét kezdte boncolgatni. Rájött, hogy a leglelkismeretlenebbek éppen azok, akiknek ugyszólván kenyerre a lelkiismeretesség.

Mint szatirikus emelkedett az irodalmi megbecsülés magasságaira. Szatírájában ugyanis olyan vonások érvényesülnek, amelyek nem bántják annyira a megtámadottakat, hogy ők maguk is ne élvezzék a támadást. Művészetének ez az eleme szerzett Bernard Shawnak nagy és tartós közönséget. A kevesek egyike, aki nagy szigorúsága mellett mértéket tud tartani. Banális dolgokat mond, amit bárki is mondhatna, de olyan összefüggésben és olyan beállításban, hogy egész ujjnak tűnik, fordulatnak és meglepőnek. Ezek során derül azután ki, hogy mi magunk milyen bornirtak és komolytalanok vagyunk és hogy minden életnyilvánulásunk mennyire felületes s haszontalan, holott el vagyunk ragadtatva magunktól, képességinktől és munkánktól. Egy-egy aforizmája során mindig kiderül az igazság, az az igazság, amit Bernard Shaw a legszívesebben derít ki, hogy tudniillik korlátoltak vagyunk. Nemcsak mi, a küzdő egyszerű emberek, hanem maga Cézár is korlátolt.

Shaw gyűlöli az emberek hibáit, gyűlöletét azonban nem érezteti irásaiban, mert szereti a humort és a tragikumot, amelyekben az élet értelmét látja. Shaw a háború előtti Anglia kritikusa, de mint politikai és szociális harcos jobban látott, nagyobb perspektívából, mint korának többi írói. Az embereket főleg mozgásaikban figyelte, nem érzelmeikben. Előtte és mellette mások szintén foglalkoznak szociális igazságtalanságokkal, de Shaw gyökereiben ismerte meg ezeket és tudta, hol kell a javulás útjára lépni.

Annyira véreben volt a javítás tendenciája, hogy darabjainak előszavait külön brosurákban jelentette meg, hogy ezzel is propagandát csináljon eszméinek. Amikor az orvosi foglalkozást kritizálta, nemcsak darabot írt, hanem olyan tanulmányt írt eléje, amelyet ma számos középiskolában tanítanak. A művész sokszor háttérbe is szorult, a szocialista mögött. Mint szocialista pedig mélyen érezte azt a felelősséget, amivel a népek tartozik. Nincsen kimondott szociális programja, csak rámutat közösségi életünk hibáira és fonákosságaira, amiből önként adódik az a sok igazságtalanság, amelyet ki kell küszöbölni. Egyetlen gyógyszeré Shawnak az osztálykülönbségek megszüntetése és a nagy vagyonok likvidálása a népek javára. Azt még ő sem találta ki, hogy milyen eszközökkel kell ezt megcsinálni. Még csak reformokra sem ad tanácsot, mert azt hiszi, hogy program és elmélet ebben a tekintetben nem játszhatnak elsőrendű szerepet.

Fiatal korában a fábriánusok mozgalomához csatlakozott. Azóta sem politikai, sem művészi tekintetben nem változott. Egy sikon maradt, azon a pályán, amit maga jelölt ki önmagának: szórakoztatva kritizálni. Élete példájával is hatni akart. Husz évvel ezelőtt vegetárius lett. Akkor is propaganda-füzetet írt ennek az eszmének az érdekében. Érdekes, hogy az abessziniai zsidó szektáról, a falassákról értekezik ebben az írásában. A hegylakókról, akik az abesszin-törzsek legerősebbjei, legértelmesebbjei és legerköcsösebbjei. Nem esznek húst, nem üzletkednek, földművelésből és ipari foglalkozásból élnek és még sok ópalesztinai népszokást őriztek meg. Követendő példaként állítja oda őket mindazok számára, akik egészségben és lelki harmóniában akarják életüket leélni.

Nyolcvan éves és munkásságában éppolyan töretlen, mint amilyen negyven éves korában volt. Nemes típusa olyan szellemnek, amely minden ember számára az elérhető legnagyobb boldogságot követeli. Ez a szellem most válságos küzdelmét vívja világszerte. Sajnos, kevés olyan reprezentánsa van, mint amilyen a nyolcvan éves Bernard Shaw.

Mirko Jelusch: Caesar. Regényes életrajz. Nincs a világtörténelemnek szereplője, aki Caesarnál többet foglalkoztatta volna az emberiséget. Mommsen, III. Napoleon, Lamartine, — hogy a régebbi, magyarul is megjelent írókat ne említsük — és a háború előtti Ferrero foglalkoztak vele, akik valamennyien elért nagy irodalmi sikerüket elsősorban tárgyuknak köszönhetik. A mi korunk Caesar életrajzát Mirko Jelusch írta meg. Eredetileg Németországban jelent meg, ahol már az 50-ik kiadás felé jár. Megjelent továbbá angol, cseh, dán, holland, horvát, lengyel, norvég, olasz, szlovén és most magyar fordításban, Olaszországban azonosívtól dramatizálták, Németországban pedig a vakok számára Braille-féle írásban is kiadták. Különösképpen kiemelkedő előnye ennek a műnek az, hogy bátran adható az érettebb ifjúság kezébe is. A tömörked fejezet lélekzet elállító gyorsasággal, drámai képszerűséggel perreg le, a nyelv pedig, kivált a párbeszédekben, monumentális. Mirko Jelusch Caesare c. műve Gergely Janka kitért fordításában, 451 lapon, Grill történelmi regénysorozat kiadásában jelent meg és ára 172 lej minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál Cluj. Kérje a sorozat jegyzékét.

Felhívás!

Elvezért Huedinen egy pénztárca, melyben Fülöp Márton névre szóló személyazonossági igazolvány és Berger Simon oradeai cégtől, fent nevezett részére egy meghatalmazás volt. Értesítjük üzletfeleinket, ha fenti meghatalmazással idegen személy jelentkezne, hogy az érvénytelen.

Kinai világ Párizsban

Párizs, július 10.

A Szun-Yat-Szen-ünnepen, nagy kínai bál volt Párizsban és ennek az éjszakának színes és hangos benyomásait, az egész kép szinte ijesztő idegen voltát, a fekete selyem tólgákba öltözött, hihetetlenül hajlékony, daliás táncosokat s a chignonos tarkaruhás nőket, a zenekar, melynek minden melódiája oly ijesztően más, mint a miénk, a frissítőket, mik mindig egész más izzal lepték meg a szájat, mint aminőt a külsejük ígért, a zöld teát, az aranyzsin halat, az olívogyót, mely cukorizált volt, és a kis teasüteményt, mely fűszeres peccenyedaráknak igazolta magát a szájban és az egész ünnep mondhatatlanul kedves és intim mióvoltát sohasem lehet elfelejteni. Aztán itt van Pascal, kávéház és tánchelyiség a latin negyedben, tekervényes falépcsőjével, az Ultimaro és Hokuszaizerü esztampokkal a falain s az illatos, zöld teával bájos kis angyalkái mindégtyek; itt vannak a latin negyed számtalanszor megírt kínai vendéglői, az olcsók és az uriak, a minden asztalon szabadon „á discretion“ álló teával és rizszel, a huszonnyolcfogos menüvel, melyen minden ételnek száma van és az ember nem borjusultat rendel, vagy marhabélszint, hanem numero 13-at és numero 25-öt, s azután kap apróravágot furcsánál furcsább valamit, amit kép ébenfapálcikával kell a szájhoz vinni; itt van az előkelő „Pagode“ felfelégörbülő színezett tetejével és csilingelő apró tornyaival, a követség mellett, az érseki palotával szemben; moziá alakították, mióta megszünt a kínai istentisztelet Párizsban; itt van a kínai főiskolai diákok háza, a „Cité Universitaire“ ben, ez a csodálatosan ázsiai épület, melyből semmi európai kényelem sem hiányzik; itt van barátom, Fan-Lien, a bölcs, kinek diákszámba egy százados latinnegyed-beli ház manzardján oly finom, oly végtelenül tiszta a maga exotikus „mivoltában, hogy szinte röstelsz ormótlan európai cipőddel rálépni a szőnyegre és itt van az 5. és 6. kerület megannyi kínaija, a Koumintang európai központja és ki tudja hány más ilyen rejtett szobácska, melyben papir-taeleket égetnek az ósók képei előtt.

Munkáskávéház a kínai negyedben

De mindez nem az igazi. Nem ez Kína Párizsban. Ezek intellektuelek, diplomások vagy diplomára törekvők, utnak indult nacionalisták, kiket Kína éltet és Kína fog eltakarni, ha meggyarapodva európai tudásban visszamennek haza. Az igazi kínaiakat, akik nem nemzeti okból, hanem pénzszerzésért vannak itt, akik nem élvezni, hanem dolgozni jöttek Billancourtban kell megtalálni az autómunkások negyedében, a futó száj mellett, vagy a Passage Brunet-ben a Gare de Lyon mögött, ebben a legsivárabb párizsi negyedben, ahol igazságot járnak társzekerrel az uccán és ahol minden téglafal füstös és szénzagu. És akkor csodálkozva veszi észre az ember, hogy a Párizsban tanyázó 46 nemzet közül a kínai népcsoport a legszíntelenebb, a legvisszahúzódottabb és a legkevésbé exotikus.

Ezek nem hordanak nemzeti viseletet, mint a marokkói szidi-k, nincs külön templomuk, mint az óhitű orosz emigránsoknak, sem külön zenéjük, mint az „ongroá“-k-nak, kikhez szervesen hozzátartozik a cigány, még csak külön sütődjük se, mint a balkániaknak, akik nem tudnak megválni a baklavától. Egy billancourt-i kínai munkáskávéház minden sem különbözik bármely más párizsi bizstrótól: ugyanazok a négyzógrajzos viaszkosvászonnal borított csempeasztalok, ugyanolyan sivar fal és ugyanaz a bádogos bormérő — legfeljebb tisztább a többinél. A vendégek is csak abban különböznek a szokott bizstróvndégekétől, hogy tisztább és rendezesebb a ruházatuk, meg a szavuk is halkabb. Munkások, de egyik másinak arany óralánc fityeg a mellényén, némely söt arany karperecet hord és nem „jaquet“-et játszanak kártyával, hanem — dominót. Nagy tétekekben: némelyikük előtt egész halommal hevernek a tiz- és huszfrankos ezüstök. Ha az arcuk nem volna citrom- meg hollandi-sajtszíni, ha a halk beszédük nem volna kínai, feltétlenül francia kispolgároknak néznék őket.

„A fehér asszony nem közénk való“

Láthatólag nem tetszik nekik, hogy közebbük ülök és a pincér csak vonakodva teszi elém a zöld teát. De nagy megkönnyülésemre azonnal ismerősre lelek közöttük. Egy csupaszkepű, lázasszemű kis camelo-t ismerem föl váratlanul, kitől e napokban vásároltam valamely uccasarkon két szörnyű japáni ibriket, meg egy cifra, de teljesen használhatatlan nadrágtartót; mindkettő párizsi gyártmány, természetesen. A kis fiu elfogadja meghívásomat egy teára és készséggel lesz dragománom a billancourt-i Távol Keleten.

„Hányan laknak itt egy csoportban ki-

nalak? — kérdezem. — Azelett volt itt vagy 1500, de mind elutaztak, mikor fogott a munka. Most kétszázannak vannak talán. Valamennyi Renault-nál dolgozik a gyárban, Ott kizárólag kínai „polisseur“-öket alkalmaznak, mert azoknak van e pepecselő munkához legtöbb türelmük. — „Mennyit keres egy ilyen kínai munkás? —

— Annyit, mint a nem kínai. Az ilyen munkára Renault-nál 6—7 frs. az óráber. A kínai mind túlórázik és napi átlagban 6—70 fr-t (mintegy 750 lej) keres. — „Sok-e köztük a családos ember? — Ó, nagyon kevés. Kínai nő ritka, ha kivándorol. Itt pedig nem szokás házasodni. A fehér asszony nem közénk való. Különben a családok is úgy élnek, mint mindnyájan: garniban. Hiszen az asszony is dolgozik. — „Itt ebben a kávéházban is élnek? — Itt is. De inkább penziókban. Itt csak kevés szoba van, viszont a „patron“ ad kosztot. — „Mennyit? — Attól függ. Munkásoknak 4 frs egy ebéd; munkanélkülieknek 3 frs (kb. 30 lej). — „Ezt a különbséget nem értem... — Pedig nagyon érthető. A munkásnak van miből fizetnie; azért keres. De enni a munkanélkülinek is kell. Annak hitelt adnak. Olcsóbban számítják, hogy könnyebben fizethesse meg. — „Es megfizeti? — Mindig! Vannak szaktársaim a városban, akik 4 évig egy fillért sem kerestek, mert nem kaptak árusítási engedélyt. A kínai hotelier tehát 4 évig adott nekik lakást és ételt hitelbe, de nem vesztett semmit. Megfizették az utolsó sou-ig.

Egy külvárosi ópiumbarlang

Egy ismerős rendőrspektor elvezetett egy kínai ópiumos munkástanyára. A szuvas ajtón otromba kínai felírás fölött táblán áll,

Hetvennapra kényszermunkára kötelezték egy aradi vállalat volt tisztviselőjét,

mert a cég évekkal ezelőtt kihágást követett el

Arad, július 31. Az új büntetőtörvénykönyvnek — amely teljes egészében 1937 január elején lép életbe — egyes szakaszait már gyakorlatilag alkalmazzák a bíróságok, miután errenzve az igazságügyi miniszter az ország igazságügyi hatóságaihoz küldött körlevélben intézkedett. Így elsősorban az az intézkedés lépett életbe, hogy a különböző kihágások címén kirótt pénzbírságokat abban az esetben, ha a megbírságot egyén nem fizeti ki az ítéletben meghatározott összeget, a munkabírság rendelkezése alapján kényszermunkára változtatják át. A törvény értelmében ugynevezett munkaházak létesítendők és itt, ezeknek területére internálva kell az elítéltek kényszermunkát végeznie. Mivel pedig egyelőre még nincsenek ilyen munkatelepek, a törvény intézkedését úgy hajták végre, hogy az elítéltek a munkabírság rendelkezése a rendőrség őrizetbe veszi és átadja az ügyésznek, az ügyész pedig gondoskodik arról, hogy a „kényszermunkást“ állami, vagy megyei közmunkáknál, mint ingyen munkaerőt felhasználják. Az új törvényes rend alkalmazása körül az utóbbi időben egész sor félreértés, kínos és kellemetlen bonyodalom támadt, amennyiben a legkülönbözőbb panaszok érkeznek Vulpe Constantin vezető főügyészhez, aki a legnagyobb megértéssel és kiváló előzékenységgel intézi el az eléje kerülő ügyeket.

Szerda délelőtt érdekes ilyen természeti ügy foglalkoztatta a vezető főügyészt. Még évekkal ezelőtt történt, hogy a budapesti Mauthner Ödön-féle terménykereskedelmi vállalat akkor még Aradon székelő romániai fiókintézetét egy idegen alkalmazott bejelentése és tartózkodási engedélyének rendezése körül elkövetett állítólagos mulasztás miatt 5000 lej pénzbüntetésre ítélték. A cég megfellebbezte a büntetést és a bíróság előtt az aradi központ egyetlen tökéletesen románul beszélő tisztviselője jelent meg a cég megbízásából, hogy a tényállást előadja. A tisztviselő, miután megbízását teljesítette, távozott a bíróság épületéből és fogalma sem volt arról,

hogy „Hotel“. A szük előszobában a kis csigalépcsőn, a vak folyósókon mindenütt girlandok, papirlampionok, tarka színyomatok. A szalonban itt is dominó folyik, de a játékosok csontvázsóvány, görbehátú szegényemberek. A tekintetük üres és beletünkre fel sem néznek.

„A patron“ magyarázza a rendőrtiszt, szörnyű gazember. Tönkreteszi a munkásokat ópiummal és mikor a kezében vannak, egy piszkos pajtában hálátja őket, s a teljes szobaárát számítja fel nekik. Ezzel odaintette a tulajdonost: „Vezessen a közös szobába! Ha az ur a patronáztól van.“

Rozoga létrán mászunk fel a padlásra. Itt szuvas fagerendák, szeszszákok, rozsdás vastörmelékek között szennyes szalmazsákokon hevernek lepedőtlenül, párnátlanul, szürke vázalok rongyokba takartan. „Mennyibe kerül itt egy éjszakai hálás? — „Négy frankba.“ — Ez 120 frank havonta: ennyit munkásszállóban már jó szobát is adnak! A rendőr magyaráz: „Ne gondolja, hogy ezek valami csavargók. Rendes, jó fizetett munkások, de akik ópiumra költik minden bérüket.“

„Es ez így folyik szabadon? — csodálkozom. „Hiszen az ópium árusítása börtönbüntetést terhe alatt tilos egész Franciaországban!“

„Tilos — mondja a rendőr — ha rajtakapják. Az néha sikerül és többször nem. Az üzlet megbirja a rizikót. Itt semmi szigor sem segít: nincs földi erő, mely megakadályozhatná a kínait az ópium szivásában. A kínai negyedekben, akár itt, akár a Gare de Lyon mögött, mindig nagy a rend. Seholy egy lebuji. Seholy semmi kihágás. A kínai nem iszik. A kínai nem verekszik. A kínai nem követ el erkölcsrendészeti kihágást. A kínai ópiumot szív... A rendőrségnek ezekben a negyedekben az ópium az egyetlen gondja. Hanem ez nehéz feladat...“

(B. K.)

hogy mi is történt a bírság ügyével. Később a Mauthner-cég megszüntette aradi irodáját s romániai kirendeltsége számára Sibiuban nyitott üzletet. Az Aradról történt elköltözése előtt a cég valamennyi tisztviselőjének felmondott és így megszűnt a jogviszony Mauthner-céggel valamennyi aradi alkalmazottja és a cég között.

Hétfőn este azután váratlanul rendőr jelent meg a Mauthner-cég volt aradi tisztviselőjének lakásán és közölte vele, — aki már időközben másutt nyert alkalmazást — hogy egy, a Mauthner-cég ellen kirótt pénzbírságot nemfizetés miatt a bíróság kényszermunkára büntetéssé változtatta át s a tisztviselő ellen, aki annak idején a tárgyaláson a cég képviselőjében megjelent, letartóztatási parancsot bocsájítottak ki. Elképzelhető a tisztviselő elkövetése és megdöbbenése. A bíróság eredeti összegét — amint a végzésből kitűnt — egy időközben életbeléptetett kegyelmi rendelet 3500 lejre mérsékelte s így a tisztviselőnek 70 napot kellene dolgoznia a Mauthner-cég terhére megállapított bírság kiegyenlítésére. Hiába tiltakozott, hiába hang sulyzta, hogy hosszú ideje nem áll már a Mauthner-cég szolgálatában és hogy soha sem volt cégjegyzéssel megbízott, felelős tisztviselő, a rendőr semmit sem tehetett, nyomban elő akarta állítani a tisztviselőt, akinek a rendőrségi fogdában kellett volna töltenie az éjszakát. Végül is sok utánjárás után ma reggelig haladékat kapott a „kényszermunkára“ ítélt fiatal ember, aki a kora délelőtti órákban az előállítására kirendelt rendőr kíséretében megjelent az ügyészhez. Nyomban kihallgatásra jelentkezett Vulpe Constantin vezető főügyésznel és előadta a lehetetlen helyzetet. Hozzátette még a közölteket azt is, hogy érdeklődésére a Mauthner-cég aradi ügyvédje közölte: a kérdéses bírságot egyizben már kifizette a cég és így semmi helye sincs a kényszermunkának. A főügyész eltekintett a letartóztatási parancs végrehajtásától és tiz napi haladékat adott a tisztviselőnek az ügy rendezésére.

BICSAD GYÓGYFURDO

Aradon Károlyvárosa a bértől visszavéve teljesen renoválva újból házihasználatban és

Izsák Henrik

ur főrendelője mellett nyitva június 1-től. Ivókúra, hidegvízgyógyászat, szénássavas fürdő, inhalatórium és strand. Allandó fürdőorvos, kitűnő leányka diétásan is. Külön östb. sz. vendéglő. Működésük ének, előkelő kisműködés. Posta, vasút helyben. Prospektust küld az igazgatóság BAJA BICSAD, Jai Szatmárra.

Sze
jele

Mit lát

Párizs
országba
póán ér
mol be s
harcokról
francia
merész v
próbál el

„A spe
irja az u
át. Sajna
hotelben
tam, hog
sok nem
rohamcsa
gyanakod
után előz
csapatok,
a rend fe
autókat a
ozták. El
Kinéztém
hogy a g
irányul.
amig a t
tak a szá
szobáit.

alakult á
len turist
kal és g
ba vetőd
kat, vag
A lövé
tűzérse
dörögnek
a levegő
áles zajjá
ték a pi
tiünk ét.
kattogna
egész a
a harc e
buvőhely
hozzák,
adott pil
mányhü
A zendő
jökbe és
gépfigye
tiszték s
sarkában
rájuk. A
vá vann
beesteled
a harci
gyalogjá
zedelmes
városom.

Másna
aki láth
intézked
lyik tov
puskáló
ként be
ra, min
majd fé
nak tov
nyú zür
ra ügye
keknek
az uccá
hogy es
teríthet
mégis r
parancs
terrel
veres t
ség nem
állami
helyett
majd n
a vállal
A ze
riadtak
ben a
közleke

Szemtanu megkapó helyzet-jelentése a spanyol polgárháboru frontjáról

Mit látott és mit élt át Barcelonában egy párizsi újságíró

Párizs július 31. A Paris Soir Spanyolországba kiküldött munkatársa megkapóan érdekes, színes tudósításokban számol be a polgárháboru helyzetéről és a harcokról, amelyeknek szemtanuja volt. A francia újságíró Barcelonába sodorta merész vállalkozása. Itteni élményeiről próbál első cikkében hü képet nyújtani.

Egy megostromolt szállóban

„A spanyol tragédia első pillanatait — írja az újságíró — Barcelonában éltem át. Sajnálatos véletlen folytán a Colon hotelben szálltam meg, amelyről nem tudtam, hogy fasiszta fészek. A külföldi utasok nem értették, hogy a kormánypárti rohamcsapatok katonái miért figyelik oly gyanakodóan. Közvetlenül napfelkelte után előzölödték az uccákat az önkéntes csapatok, amelyeket Katalánia kormánya a rend fenntartásával bízott meg. Az összes autóták átkutatták, a járókelőket megmozdították. Eldördültek az első puska lövések. Kiméztem szobám ablakán és észrevettem, hogy a golyózápor részben szállónk ellen irányul. Lefeküdtem a padlóra és vártam, amíg a támadás elűl. A zendülők behatoltak a szállóba és elfoglalták annak összes szobáit. A hotel valóságos erődítménnyé alakult át. De mi lesz velünk, szerencsétlen turistákkal és idegenekkel, asszonyokkal és gyermekekkel, akik ebbe a szállóba vetődünk? Felgyújtják-e szállódnkat, vagy pedig rommá lövik?

A lövöldözés egyre erősödik. A zendülő tüzérsg ágyui közvetlen közelünkben dörögnek; gyászos muzsikájuk keverődik a levegőben a robbanó bombák kevésbé éles zajával. A szálló összes lakóit levítették a pincébe, ahol borzalmas órákat élünk át. A ablakokon át szakadatlanul kattognak a gépfegyverek, zajuk eljut egész a pincéig. Délután négy óra tájban a harc erősödik. Katonák menekülnek buvóhelyeinkre. Az egyiket hordágyon hozzák, a gyomrába kapott lövést. Egy adott pillanatban csendre intenek. A kormányhű polgárság benyomult a szállóba. A zendülők megadják magukat. A fotójókbe és asztalokra puskák, bombák és gépfegyverek kerülnek. A foglyul esett tisztek sápadtan gyülekeznek a hall egyik sarkában. Tudják, hogy milyen sors vár rájuk. A szobák falai valósággal szitává vannak löve. Mindenütt vér. Lassan beesteledik és ezzel együtt elcsendesedik a harci zaj is. Döglött lovak fekszenek a gyalogjáró szélén. A népfrent autói győzedelmes száguldanak kereszttül-kasul a városban.

Toll helyett revolver az íróasztalon

Másnak nem volt Barcelonában ember, aki látható feje lett volna a rendfentartó intézkedéseknek. A harc a háztetőkön folyik tovább. A szűk uccákon a folytonos puska lövésektől terrorizált járókelők időnként bemenekülnek egy-egy ház udvarára, mintha vihar lepte volna meg őket, majd félénken és a falhoz lapulva haladnak tovább. A népfrent katonái e szörnyű zürzavar közepette is elsősorban arra ügyeltek, nehogy a nőknek és gyermekeknek baja történjen. Borzalmas dolog az uccán járni, mielőtt az ember tudja, hogy egyik pillanatról a másikra földre terítheti egy puska lövése. Erőt vettem mégis magamon és elindultam a hadtestparancsnokság épülete felé. Egy miniszterrel találkoztam utközben, akit fegyveres testőrök szakasza kísért. A jelenleg nem szokatlan és nem meglepő. Az állami hivatalokban a főtisztviselők toll helyett revolvert tartanak kezükben és majd mindegyiküknek vadászfegyver lóg a vállán.

A zendülők semmilyen eszköztől nem riadtak vissza, hogy elérjék céljukat. Többen a népfrent jelszavait viselő autókön közlekednek és a polgárorség vagy a kor-

mánypárti rohamcsapatok egyenruhát viselik. Ha valaki jelemeli öklét az uccán, hogy üdvözölje az autóban ülő „elvtársait” azonnal lelőik. Az idegenek, ha kimerészkednek az uccára, polgárorséket hívnak maguk mellé segítségül. Ezek rendszerint készséggel és ingyen álltak rendelkezésünkre. Nem egyszer volt alkalmam tapasztalni, mennyi hidegvérrel és jóindulattal igyekeztek hasznosítani magukat a nép ezen egyszerű fiai az általános fejtelenség és zürzavar közepette. Hallottam rablásokról is. Bizonyára előfordultak hasonló esetek, eltekintve a fegyverüzletek kirablásától, amely még a harc kitörése előtt megtörtént. En magam azonban tapasztaltam, mennyi büszkén és jóindulattal igyekeztek hasznosítani magukat a nép ezen egyszerű fiai az általános fejtelenség és zürzavar közepette. Hallottam rablásokról is. Bizonyára előfordultak hasonló esetek, eltekintve a fegyverüzletek kirablásától, amely még a harc kitörése előtt megtörtént. En magam azonban tapasztaltam, mennyi büszkén és jóindulattal igyekeztek hasznosítani magukat a nép ezen egyszerű fiai az általános fejtelenség és zürzavar közepette.

A hősnő

Elevenen él bennem a szűk uccáknak képe, amelyeket elbarrikádoztak, úgy, hogy lehetetlen volt rajtuk a közlekedés. A barrikádokat állandóan őrizték, néhol 14—15 éves fiúk és lányok, akik büszkén viselték vállukon a karabint. Többen eltekintve közülük. Találkoztam emberekkel, akik csatáradókkal voltak felszerelve, mert nem mindenkinek áll jogában fegyvert hordani. Egyesek fitykósokkal hado-

Mi az oka a világhírű „Gastro D.” nagy népszerűségének?

Mert bebizonyult szakorvosok által súlyos gyomor- és bélbajoknál, epe-, vese- és máj-megbetegedéseknél kiváló hatása.
Kapható gyógyszerárakban és drogériákban, vagy megrendelhető 130 lej utánvéttel Császársz. gyógyszerárban Bucuresti, Calea Victoriei 124.

násznak, mások pedig két-háromszáz éves multra visszatekintő kardokkal próbálnak az ügy győzelméhez hozzájárulni. Hősnője is van a harcoknak. Carida Mercadernek hívják. Harcolt a barrikádokon. Rongyos ruhában találtam meg az uccán. Egy pohár bor mellett beszélte el, hogyan mentette meg élete kockázatásával a meglinceseléstől Godez tábornokot, hogy élve adja át a népbírósnak. Miközben beszélt, egyik kezével megsimogatta a fegyverét díszítő piros pántlikát.

Különösen tűnt számomra, hogy a súlyos események ellenére sem változott meg lényegesen az élet külső arculata. Miközben az uccán a katonák gulába rakták fegyvereiket, a pincérek szokott nyugalmukkal szolgálták fel az éttermekben. Mielőtt a lövöldözések megszűnnek, az erkélyek megtelnek érdeklődőkkel és a bulvárdok padjain a javíthatatlan naplopók „levegőznek”.

Ugyanakkor a Katalánia-téren még büzlének a zendülők lovainak tetemei. Az elégetett tetemek szaga és az égő házak füstje megtölti az egész városrészt. Bármész kíváncsiak ezrei sétálnak a döglött állatok körül. Időnként fegyverdörrenés hallszik a közeli háztetőkről, de senkisémi riad meg. Ha a veszedelem nagyobb lesz, az emberek a házak kapuihoz lapulnak, hogy pár pillanat múlva a tér ismét benépesedjék...

A Petit Parisien Marokkóba küldött tudósítója az ottani eseményekről ad megrendítő képet. Az újságíró elmondja, hogy Texuanban 900 polgárt tartanak fogságban a zendülők. Tegnapelőtt — írja az újságíró — a Köztársaság téren szemtanuja voltam annak, midőn négy fiatal fiúcskát kintoztak el a zendülők. A gyermekeket térdre kényszerítették és azt kiáltatták belük: Eljen a fasiszta Spanyolország. A szegény gyermekek engedelmessékedtek, mire puskasággal ütötték szét közöztük. Reszkető kézzel írom ezeket a tudósításokat. A szemem minduntalan könnyel telnek meg. Bármilyen megpróbáltatáson is mentem volna keresztül, noviciusnak érzem magam bizonyos látványokkal szemben. Nem hiszem, hogy valaha is olyan fájdalmat éreztem volna, mint az itteni jelenetek láttára.

Az Echange Telegraph tudósítója írja, hogy a zendülők vezéreinek lelkesedése az utóbbi időben mintha alább hagyott volna. Lassan meggyőződnek arról, hogy a harc sokáig fog még tartani. Szerintük egy-két hónapban is telhetik, amíg megtörhetik a népfrent fantasztikus ellenállását. Madrid körül igen erős pozíciókat foglalnak el a zendülő csapatok, amelyeknek azonban nem áll szándékában általános ostromra indulni. Bevárják, amíg a főváros önként megadja magát. Az élelem hiánya előbb-utóbb kényszeríteni fogja Madridot arra, hogy kapituláljon.

„CRÈME VEGETALE VITAMINISÉE

Dr. BERNER

a legjobb arcápoló creme. Garantáltan higany- és gyógyszermentes.

„Savon vegetale Dr. Berner”

a legfinomabb neutrális arcápoló szappan

Használja ezen készítményeket, arca üde, bársnyos és fiatalos lesz!

Crème bevezetési ára Lei 60. — Szappan bevezetési ára Lei 16.

Minden gyógyszerárban, drogueriarban és illatszertárban kaphatók.

Megrendelhető a romániai vezérképviselőt: „Agentia Bellissima” Târgu-Mures utján is.

Eredménytelenül végződött Abdullah emir újabb közvetítő akciója a palesztinai arabok és az angolok között

Hat tagja lesz az angol királyi vizsgálóbizottságnak

London, július 31. A Morning Post értesülése szerint a Palesztinába küldendő királyi vizsgálóbizottságnak nem öt, hanem hat tagja lesz. Mint ismeretes, eddig négy tagját neveztek ki a bizottságnak, míg az ötödik kinevezését későbbi időpontra halasztotta a kormány. Az a körülmény, hogy egy hatodik tag kinevezését is tervbe vette a kormány, különböző kombinációkra ad alkalmat. A Times jelentése szerint a nagybritanniai nők központi tanácsa táviratot intézett Baldwin miniszterelnökhez és Ormsby-Gore gyarmatügyi miniszterhez, amelyben követelik, hogy egy nő is vegyenek be a vizsgálóbizottságba, amelynek a palesztinai lakosság életkérdései fölött kell döntenie és asszonyok inkább tudják vallomásra és őszinte megnyilatkozásra bírni a nőket, mint a férfiak. Az a terv, hogy a királyi bizottságnak egyik tagja nő legyen, többször felmerült már, de ellenzésre talált, még pedig azon a címen, hogy egy konzervatív arabok, mint az ortodox zsidók nem fognak megjelenni olyan bizottság előtt, amelynek nő tagja is van. Az angliai nők központi tanácsa azt javasolja, hogy azokat az arabokat vagy zsidókat, kik nem járulnának a bizottság elé, azokat a bizottság férfi tagjai hallgassák ki. A nőszóvetség követelését több befolyásos angliai testület támogatja.

Abdullah és a jeruzsálemi arabok tárgyalásai

Jeruzsálem, július 31. Lapunk tegnapi szá-

mában jelentettük, hogy a palesztinai legfőbb arab nemzeti tanács tagjai a jeruzsálemi főmufti vezetésével Amanba, Transzjordánia fővárosába utaztak Abdullah emir meghívására. Legújabb jelentés szerint a jeruzsálemi arab delegáció visszatért Amannból, ahol a palesztinai arab sztrájk befejezésének lehetőségéről tárgyaltak. Hír szerint az amanni tanácskozás eredménytelenül végződött, de a jövő hét folyamán újabb tárgyalások jön létre az emir és a jeruzsálemi arab vezetők között.

A Morning Post jeruzsálemi tudósítójának jelentése szerint általános a vélemény, hogy az arab sztrájk befejezése küszöbön áll. Az arab vezetők azonban be akarják várni a sztrájk negyedik hónapjának a végét, hogy ily módon rekordot érjenek el. Másfelől egyre erősebben érezhető az a nyomás, amelyet a gazdasági és munkás körök gyakorolnak az arab bizottságra a sztrájk mielőbbi befejezése érdekében.

Súlyos harcok a samariai hegyvidéken

Jeruzsálem, július 30. A samariai hegyek között, Nahlustól nem messze, véres harcokra került sor az arab bandák és az angol csapatok között. Kétszáz főnyi arab terrorcsapat megtámadott egy husz katonából álló őrzőparatot, amely a jeruzsálem-nablusi országuton haladt. A támadás kezdetén egy

angol katona halálosan megsebesült, míg mások könnyebb sérüléseket szenvedtek. Az angolok gépfegyvertűzzel válaszoltak, mégis súlyos helyzetben voltak a támadók túlerőjének következtében. Másfél óra telt el, amíg kétszáz katonából álló megerősítés érkezett a helyszínre. A katonaság be akarta keríteni a most már menekülő arabokat. A repülőgépek is segítettek a katonai akcióban. A harcok során tíz arab vesztette életét.

A londoni Times jeruzsálemi jelentése szerint a drótnélküli távirószolgálat Palesztinában oly tökéletes már, hogy az ország bármelyik pontja támadás esetén 15 perc leforgása alatt elérhető repülőgéppel.

Tel-Aviv, július 30. A Zsidó Távirati Iroda jelentése szerint Tel-Avivban ezidőszent közel 2500 munkanélküli van. Főleg az építőmunkások táborát érinti súlyosan a zavaros helyzet. Tel-Avivban az építőmunkásoknak 45 százaléka áll munka nélkül. Jaffában a zavarások következtében százszáz zsidó munkás maradt munka nélkül.

A mezőgazdasági munkások szakszervezetének végrehajtóbizottsága kérte a Jewish Agency bevándorlási osztályát, hogy azt a közel kétezer új zsidó bevándorlót, akiknek érkezése a jövő hétre várható, a mezőgazdasági kolóniákra osszák be.

Jeruzsálem, július 30. A Barclays Bank, Palesztina legnagyobb pénzintézete csódkérelést nyújtott be a Rock-testvérek, a közismert arab család ellen, amely vezetőszerpet játszott az arab sztrájkmozgalomban. A csódkérelést 40 ezer fontos váltóadósság miatt nyújtotta be a bank. Általános a vélemény az országban, hogy a sztrájk befejezése és a normális gazdasági forgalom helyreállítása után számos nagy arab cég fog csődbe jutni és sorozatos gazdasági összeomlások fognak bekövetkezni az arabok körében, mielőtt megóvatolják az utóbbi hónapokban nem fizetett váltókat. Az esedékes váltók összegét kétféle fontra becsülik. Egyelőre még nem alakultak ki konkrét tervek arra nézve, hogyan hárítsák el a fömeget összeomlást.

“OLLA” GUMMI

Preservatív. Negyven évi tapasztalat garantálja a legmodernebb minőséget. „OLLA” Crisallin és „OLLA” Tropic-selyem. Minden gyógyszerárban és drogériában. Ugyeljen az „OLLA” márkára

Kánikulai látogatás a cluji vízművek hűvös birodalmában

Ezerötszáz vagon vizet fogyaszt el Cluj városa naponta

Dél előtt 11 óra. Tikkadt hőség. A nap sugarai olyan erővel tüznek, mintha ezer apró tü szurná az ember pórúseit. A cluji Vízüzem Cosbuc uccai épületétől autóval indulunk el, a városi tanács tagjaival, Anca Cornel helyettes polgármesterrel, Ciortea városi főmérnökkel, Orosz vízműigazgatóval, mérnökökkel, többségi és kisebbségi újságírókkal. Robogunk a legfontosabb és legégetőbb valamihez, ami mindennél drágább ebben a hőségben: a vízművek telepeire, ahonnan ezernyi csövön keresztül szüntelenül árad a kánikulától szenvedő város házaiba a drága jó hideg víz.

Az autó rekkenő hőségben áll meg a legforróbb napon, de tőlünk néhány méternyire földrengésszerű robajjal zuhog alá tájékozva a tiszta Someș viz. Nem amit iszunk, hanem a hajtóerő, ami Cluj környékének természetesen talajvizét a tikkadt város felé hajtja.

Gherman mérnök (Vaida Sándor veje) a Vízművek egyik mérnöke magyaráz. Ez a hely, ahol most vagyunk, Cluj város egyik fontos vízellátó központja. Más városok mesterségesen tisztított ivóvizével ellentétben Ardeal fővárosának környéke tele van a gyalui havasokból leszivárgó tiszta egészséges vízzel. Ezen alapszik a város egész vízellátása. A környéken nincsen vízműzár. Akárhol ütik be az ásót nem is olyan mélyről tiszta ivóvíz buzog fel. Ezen a részen 12 ilyen kut van.

Víz hajtja a vizet

A kutak közelében gyűjtőmedence van, amely kicementezve és földalatti gépekkel ellátva szívja magába a kutak vizeit és továbbítja a szomszédos, hatalmas gépekkel ellátott terembe. Kellemes terem ez. Legalább 20 fokkal enyhébb temperatura, mint odakint. Hatalmas kerek dűbörögve forognak a nagy tágas fehér teremben. A terem ablakán alul tájékozva zuhog alá a Someș vize, amelynek itt fehér szén szerepe van. Ez hajtja a gépeket, amelyek aztán a vizet hajtják Cluj felé. Ezen a telepen egy fél voltnyi elektromos áramot sem használnak fel. Mindent a természet ad ingyen.

Ezerötszáz vagon vizet fogyaszt el naponta a város

A Vízüzem összes telepei naponta 1500 vagon vízzel látják el Clujt. Egymagában ez a telep 800 vagon vizet szállít. Innen a víz az ország két oldalán haladó csövekben fut be Mánásturon keresztül a városba és a Gazdasági Akadémia magasan fekvő kertjében levő vízmedencébe ömölve a közlekedési edények törvénye alapján látja el a város egyik részét.

A város másik részének vízellátója alig néhány száz méternyire van az előbbtől. 18 kut. Alacsony kerek cementemelkedések. Alig látszanak fontosnak. Pedig ez a 18 kut egyik fő vízellátója a városnak. Ez napjaink legmodernebb típusú vízellátója. A kutak vizet itt is földalatti gyűjtőmedencébe zuhog, még pedig a borló fizikai törvénye alapján. Amint benézünk a föld alá, kellemes frissítő hideg levegő csapja meg az arcot. Csak gépeket látunk, mert a víz még mélyebben gyűl össze a földalatti csövekben. Néhány újságíró és Anca polgármester létrán lemásznak. A víz innen csövekben keresztül fut tovább, amelyeknek egy részét a Someș alatt vezették nagy erőfeszítések árán. Hetven centiméter átmérőjű, kátránnyal konzervált vascsövekben zuhog itt a víz a föld alatt a város felé, egyenesen a Grigorescu uccáig, ahol a Vízművek másik nagy és ultramodern vízközetítője van.

Óriási nagy terembe lépünk be. A gépek dűbörgésétől alig halljuk Gherman mérnök szavát. Elöl egy elektromos motor, mögötte hatalmas Diesel-motor, áramszünetelés esztéere. Az újságírók kedvéért megindítják a Diesel motort. Ugy dűbörög a gép, hogy a nagy terem falai remegnek belé. A gépmester, vaslétrán elérhető vashidra áll és biztos kézzel irányítja a nagy vas monstrumot, a mely körülbelül 800 vagon viznek a hegyre való felnyomására szolgál.

Mennyi vizet használt el három év óta Cluj városa?

Oldalt a falon nagy vízóra, szinte félelmetes nagytömögű vízmennyiség fogyasztásáról tanuskodik. Megállás nélkül működik ez az óra három éve, amióta ez a második telep fennáll. Pontosán 10.603-mat mutat, amelyet még meg kell szorozni százal. Három év alatt ez a második telep tehát 10.603.000 köbméter vizet szállított. Egy várost elárasztana ez a vízmennyiség.

Innen egy hosszúkás szobába lépünk. Ujj-

vastagságu drótok, színesre festett vaspántok sorakoznak két oldalt.

— Semmihez hozzá nem nyulni — adja ki a jelszót Gherman mérnök. Egyetlen érintés halál. Ez a vízművek áramtovábbító telepe. Naponta 1800 kilowatt áram fut keresztül ezeken a drótokon és táplálja a nagy elektromos motort. Tekintélyes mennyiség, ha elgondoljuk, hogy az egész város 30 ezer kilowattot fogyaszt.

Innen a Fellegvárán robogunk. Arra a helyre, ahová ezek a gépek felnyomják a 800 vagonnyi vizet, amely a két sáncszerű tövények alapján zuhog aztán le a városra.

Kivülről jelentéktelen épület. Első látásra még nem tudjuk, hogy az a két sáncszerű egyemeletnyi halom hatalmas cementtel bélelt ultramodern kazamatákat takar. Ezuttal békés célokat szolgálnak ezek a kazamaták, a polgárok ivóvizét fogadják magukba. Az épület belülről a legmodernebb teljesítménye a vízműveknek. Az előbbi vezetékkel és

gépekkel együtt 12 millió lejébe került a vízműveknek.

Homályos és fejrissítően hűvös terembe lépünk, kacskaringós vashidra. Alattunk hatalmas csövek és csavarok.

— Csizmákat felhuzni, másképp senki nem léphet be, hangzik ismét a jelszó. Ezek a csizmák hatalmas gumiból készült, cipőre felhuzható alkalmatlóságok. Csak néhányan rugaszkodnak neki. Felhuzzuk a lábszár végig érő mérőföldes csizmát és lámpással a kezünkben felszállunk, majd leereszkedünk az ivóvízbe...

Nem éppen bele, csak oda, ahová az ivóvíz bezuhog. Arra való a csizmák, hogy cipővel ne piszkítsuk be a higiénikusan tartott medencéket. Megindulunk útasorban, kezünkben a lámpással. Félelmetes és titokzatos nagy földalatti cement helyiségbe érünk. Háboru esetén nagyszerű védőhely lenne, de ezt békére készítették, békés polgárok ivóviztartályának. A hőség után kellemes, sőt borzongató a hideg. A fal mindenütt speciálisan vízhatlan anyaggal bevont cementanyag.

Ez volt a kánikulai körutnak utolsó állomása. Csak elismerés illetheti azokat, akik ezt a modern vízvezetési berendezést megteremtették. Cluj városának vízellátási technikája olyan nívón áll, mint akármelyik külföldi nagy metropolisé.

Halász Erzsébet.

KÖZGAZDASÁG

Román gabona a német politikai törekvések szolgálatában

A constantai kereskedelmi kamara elnökének nyilatkozata

Constanta, július 31. (Az Uj Kelet tud.) A constantai kereskedelmi és iparkamara a napokban értekezletet tartott, amelyen a nagy exportvállalatok képviselői is résztvettek. Az értekezlet célját azoknak a módozatoknak megkeresése képezte, amelyek biztosíthatják a román gabona kivezetését a német politikai törekvések mellett való külföldi értékesítését.

A megbeszélés alkalmával Nic. Stefan, a constantai iparkamara elnöke érdekes nyilatkozatot tett, melyet röviden az alábbiakban közlünk:

— Mezőgazdasági szempontból a hét kövér esztendő korszakát éljük. Épp emiatt, a kivételesen nagy gabonatermés minél kedvezőbb áron való értékesítése kell képezze jelenleg kormányunk egyik legfontosabb gondját. Súlyos áldozatok árán az új buzaértékesítési rendszer ebben az évben is garantálja a buza belföldi árát, még pedig oly nívón, amely a jelenlegi nemzetközi buzaárakhoz viszonyítva, határozottan kedvezőnek mondható. A vagononként 10.000 lejes értékesítési felár, a 38 százalékos exportfelárral együtt biztosítja a megállapított ár fenntartását arra a 80—100.000 vagon buzára nézve, amelyet buza exportfeleslegünk kitesz.

— Buzán kívül igen jelentős mértékben termelünk tengerit, árpat, zabot, repcét, stb., melyekből ez évben mintegy 300.000 vagon exportfeleslegünk lesz.

— Sajnos, a gabonaértékesítés feladata ma oly nemzetközi körülmények függvénye, amelyekkel feltétlenül számolnunk kell. Abnormális időket élünk, amikor az állami intervencionizmus és valutapoliti-

kai szempontok befolyásolják a kenyérmagvak elhelyezésének kérdését is. A mai külkereskedelmi viszonyok között a gabonaértékesítés nem annyira az elért ár a döntő tényező, mint inkább a valutakurzusok alakulása és sokszor nem azért történnek eladások, hogy ezáltal nyereséget realizáljanak, hanem azért, hogy külföldi devizákat szerezzenek be. Így alakult ki a jelenlegi helyzet, melynek három fázisát különböztethetjük meg: eladások deviza ellenében, eladások kompenzációs számlákon, eladások clearing-számlákon.

Mindhárom rendszernek megvannak a maga előnyei és hátrányai. Természetesen, az első rendszer volna a legmegfelelőbb, mivel itt szabad devizát kap az exportáló állam és így külföldi fizetési kötelezettségeit is gyorsan és fennakadás nélkül teljesítheti, másrészt az importnál szabadon tárgyalhat és a megfelelő áruhoz megfelelő áron juthat hozzá. A második rendszer az egyes államok között szoros árucserreforgalom kialakulását teszi lehetővé, azonban közvetítő szervekre van szükség. Közbeékelődnek a kompenzációs vállalatok, amelyek az árucserre hasznát különböző jutalékok címén jelentékenyen lecsökkentik. A harmadik rendszer, tehát a clearing-megállapodások rendszere, az előbbi hibák mellett még az a hátránnyal is rendelkezik, hogy az egyik, vagy másik fél számára hitelezői, vagy adós-számlát mutat ki és az egyik állam, amelyik hitelezői minőségben szerepel, a legtöbbszor kénytelen adósától fizetés fejében azt elfogadni és olyan feltételek mellett, ahogy az adós ország éppen

akarja. Ennek a hátrányos helyzetben lévő hitelezőnek sorsát gyakran kell megosztania Romániának is.

— Sajnos, ennek a hátrányos rendszernek a jegye alatt állunk, amelynek magyarázatát az a háborús és feszültségekkel terhes szellem adja meg, amely a népek felé borult. Egyes államok bizonyos külpolitikai céljaik szolgálatába hajtották egész nemzetgazdasági életüket és tevékenységüket.

— Az elmúlt évben például annak a tanui voltunk, hogy a román gabona felülnő nagy mértékben Németország, Ausztria és Magyarország felé vette útját. Ezt a jelenséget az idei évben is tapasztalhatjuk. Nem annyira az illető államok belföldi szükségletei indokolják ezt a nagy gabonavásárlást, hanem az a törekvés, hogy egyrészt tartalékokat gyűjtsenek bizonyos eshetőségekre készen, másrészt pedig arra töreksszenek, hogy a román gabonáért, viszonteladás révén, külföldi erő devizákhoz jussanak.

— Ily módon az utóbbi időkben valóságos közvetítő kereskedelem alakult ki a román nyersanyagokkal a külföldi piacokon, mely közvetítő kereskedelem a legtöbbszor magának a román exportkereskedelemlennek válik a legveszélyesebb versenytársává. Tehát saját termékeinkkel konkurráljuk le saját magunkat. A román árpa például Ausztrián és Németországon keresztül jut el Svájcba, Angliába és Olaszországba. Az angolai pamutfonalat Németországból hozzuk be. Ez a rendszer teszi lehetővé, hogy míg Románia nagyjából clearing-számlán bonyolítja le külkereskedelmét, addig más államok a román áru ellenében szabad, erő devizákhoz jutnak a külföldi piacokon.

Kétszáznyolcvanváz vagon gabonát exportál Románia ez évben. Bucurestiből jelentik: A CFR-hez érkezett jelentések szerint ez évben 280.000 vagon gabonát fog Románia exportálni, főleg Constantán és a dunai kikötőkön keresztül. Constantán a buza vagonja 46.000 lejt ért el, amire öt év óta nem volt példa.

Tiltakoznak a biztosító intézetek a külföldi verseny ellen. A belföldi biztosító intézetek erőteljes tiltakozást jelentettek be a belügyminisztériumnál az ellen, hogy az állami intézmények ingatlanainak biztosítását végző állami biztosító intézet viszontbiztosítását a belföldi biztosítók kizárásával akarják megoldani. Hírek szerint a kormány egy 10.000 font alaptőkével működő angol biztosító intézet ajánlatát fogadta el. A belföldi biztosító intézetek arra hivatkoznak, hogy a 10.000 font alaptőke nem elegendő garancia ily nagyméretű üzlet lebonyolítására, másrészt pedig a viszontbiztosítási díjakat devizában kell fizetni.

A faexportból származó devizák befizetése. A Bancanat rendelkezése szerint a jövőben csak 90 nap elteltével kell beszolgáltatni a Bancanathoz a fakivitelből származó devizákat. A jelenlegi kivitel rendszer értelmében az exportőrök a kivitel lebonyolításától számított 42 napon belül voltak kötelesek a devizákat a jegybankhoz eljuttatni. A jegybank egyben felhívja az exportőrök figyelmét, hogy abban az esetben, ha a szállításra vonatkozó szerződés rövidebb fizetési időt állapít meg, akkor a devizákat is rövidebb időn belül kell befizetni.

Kivették a belügyminisztérium hatásköréből a mozgókát. A mozgósínházakat a belügyminisztérium hatásköréből kivették és a Fundatia Carol adminisztrációjának hatáskörébe utalták.

Vicki Baum: Grand Hotel. Vicki Baum: Grand Hotel című regénye a kiváló író legszébb és legemlékeztetőbb sikerű alkotása. Vicki Baum ezzel a regényével bizonyította be, milyen fölényesen ismeri az emberi lelket; de ő is ember: csufondárasan mosolyog minden hű és hiábavaló erőfeszítésen és szánnakozva nézi a botladozásokat, vagy elbukásokat. Izgalmas és maradandóan érdekes könyv a Grand Hotel s ezért csak helyeselné lehet, hogy az Athenaeum most 2 pengős sorozatában újra kiadta a régen elfogyott kötetet, s ezzel az olvasók legszélesebb rétegé számára is hozzáférhetővé tette. A 300 lapos vaskos kötet, szép kiállításban, kartonálva 53 lej minden könyvkereskedésben, vagy Lepa- genál Cluj. Kérje a teljes sorozat és az Athenaeum újdonságok ingyen jegyzékét.

Va pé

Bucurest ban öles o hamispénze problémájá írja a lap. az ország- sikig idejül lenek eltör 250, 100 és nak tanul- sasos elm- mert tanul a vonalaka rossz 100 holnap kül- szükségesei különbözőne- mások key- ken vannak csenek.

Röviddel fővárosban, tak elő. A egészen röv 10.000 dara A vizsgálat tás oly töké- különbözete- 16 250 leje Mindez term- pénzügymin- a problémá- ben nem kö- kintélyes re- A minap a jelenő egyik- tásikájából számtalansz- pengette, m- levet csep- hogy mily- előidézni az- a munkás- napján az- nak a citroz- lat így kev- hogy a péd- den ember- citromját.

A forgalo- miatt az em- fogadják az- tottak ilyen- lommal ig- gyobb fizeté- pénzben esz- ezen. Az elf- vanna az eg- A nagyforg- vatkozással- Az adóhiva- hasonló sors- tárnokai ne- hère károso-

Ezenfelül hátrányuk is- tulságosan r- gyobb menny- tók. Amig ti- el lehet hely- ennek meg- megközelíti Banca Natio- az utóbbi ide- bank arra h- ságosan nag- felhalmozva. köztisztviselő- ket rondsze- meg. Ha a t- gukkal per- azt, hogy els- vannak téve- hamis darab- reklamáció te- csekben azor-

Man Hé- 628 lap, 44 o- LE Postán utánve-

Valamit tenni kell a hamis pénzek „sorscsapása” ellen

Az egyik bucaresti lap a száz- és huszlejesek papírpénzre való kicserélését kéri

Bucuresti, július 31. A Lupta mai számában ös cikket szentel a forgalomban levő hamis pénzek kinos, de annál aktuálisabb problémájának. A hamis pénzek áradata — írja a lap — valóságos sorscsapásként zúdul az országra. Az ország egyik végétől a másikig idejük tekintélyes részét azzal kénytelenek eltölteni pénzzel járó emberek, hogy a 250, 100 és 20 lejes pénzdarábok valódiságának tanulmányozásába mélyedjenek el. Valóságos elmélyülés szükséges az ilyesmire, mert tanulmányozni kell a hangot, a színt, a vonalakat, a domborulatokat, stb. A jó és rossz 100 lejesek megkülönböztetéséhez ma-holnap különleges előtanulmányok lesznek szükségesek, miután a valódiak is annyira különböznek egymástól: egyesek tisztában, mások kevésbé nemesen csengenek, egyeseken vannak apró vonalacsókák, másokon nincsenek.

Egy angróban dolgozó pénzverde

Röviddel ezelőtt pénzverdét fedeztek fel a fővárosban, ahol főleg 250 lejeseket állítottak elő. A hamisítók saját bevallása szerint egészen rövid idő leforgása alatt több mint 10.000 darabot sikerült forgalomba hozniuk. A vizsgálat megállapítása szerint a hamisítás oly tökéletes, hogy rendkívül nehéz megkülönböztetni az állami pénzverdéből kikerülő 250 lejeseket a hamisítók alkotásaitól. Mindez természetesen alkalmas arra, hogy a pénzügyminisztérium figyelmét felhívja erre a problémára. A nagyközönség végeredményben nem kötelezhető arra, hogy idejének tekintélyes részét pénzvizsgálódással töltsse el. A minap a lapunk szerkesztőségében megjelent egyik inkasszáns citromot huzzott elő táskájából és miután a százeles érmeket számtalanszor odaverte az asztalhoz és megpengette, mindegyikre egy-egy csepp citromlevet csepegtetett. Nem nagyon értették, hogy milyen reakciót kívánt a citrommal előidézni az inkasszáns, aki elmondotta, hogy a munkásnegyedben, ahol lakik, a fizetés napján az emberek rendszerint összetársulnak a citromvásárláshoz. Mert a pénzvizsgálat így kevésbé költséges. Nincs kizárva, hogy a példa ragadó lesz s nemcsak minden ember zsebében fogja hordani a maga citromját.

A forgalomban levő hamis pénzek sokasága miatt az emberek óriáskednek attól, hogy elfogadják az ércpénzeket. S ha már hozzá is jutottak ilyen pénzdarábokhoz, a legelső alkalommal igyekeznek szabadulni tőlük. Nagyobb fizetést ugyiszlólván nem is lehet ezüstpénzben eszközölni. Nincs miért csodálkozni ezen. Az elfogadótól tulságosan sok időt kívánna az egyes pénzermek alapos ellenőrzése. A nagyforgalmu pénztáraknál erre való hivatkozással visszautasítják az ezüstpénzeket. Az adóhivataloknál jelentkező adófizetők hasonló sorsa jutnak. Az adóhivatalok pénztárnokai nem akarnak saját fizetésük terhére károsodni a rossz pénzermekből.

Az ércpénzek hátránya

Ezenfelül az ércpénzeknek megvan az a hátrányuk is, hogy kényelmetlenek, nehezek, tulságosan nagy helyet foglalnak el és nagyobb mennyiségben nem könnyen szállíthatók. Amíg tízezer lejt banjegyekben könnyen el lehet helyezni a pénztárcában, addig az ennek megfelelő értékű pénzermek sulya megközelíti a negyediköt. Érdekes, hogy a Banca Nationala pénztára sem hajlandó már az utóbbi időben ércpénzt elfogadni. A jegybank arra hivatkozik, hogy trezorjaiban tulságosan nagymennyiségű hasonló pénz van felhalmozva. Ugyanezen okból kifolyólag a köztisztviselők panaszkodnak, hogy fizetésüket rendszerint csak ércpénzben kapják meg. Ha a fizetés napján nem hoznak magukkal pénzeszközöket, megköckéztatják a pénztárcájukat zsebeikkel. Ezenfelül ki vannak téve annak, hogy a tekercekekben hamis darabokat találnak. Minden utólagos reklamáció természetesen hiábavaló. A tekercekekben azonban vannak más meglepetések

Mannheim—Grosz Héber-magyar szótár

628 lap, 44 oldal nyelvtan, egyszószonkötésben 330 lej.

LEPAGE-nál Cluj

Postán utánvétellel. — Kérjen ingyen Judicium jegyzéket.

is. Huszlejesek közé gyakran tíz- vagy kétlejesek csuszának, százejesek között huszlejesek húzódnak meg néha, vagy pedig az egyszerűség kedvéért hiányzik egy-két pénzdaráb.

Hogyan lehet megoldani az ércpénzek problémáját

A kérdés az, hogyan lehetne ezt a problémát megoldani? Válaszunk egyszerű. Mondjunk le arról a büszkeségünkről, hogy olyan nemzeti pénzverdét tartunk fenn, amely 1, 2, 5 vagy tízlejeseknél nagyobb pénzdarábokat állít elő. Ismerjük az okokat, amelyek a Nemzeti Bankot a 20 és 100 lejes bankjegyek visszavonására késztették. Eppen ezért nem kívánjuk, hogy ezeket ismét hozzák forgalomba. Javasoljuk viszont, hogy a huszlejes bronz és a száz, valamint 250 lejes ezüstpénzket vonják ki a forgalomból és helyettük a pénzügyminisztérium (tehát nem a Nemzeti Bank) bocsásson ki azonos értékű papírpénzket. A művészi kivitelei papírpénz hamisítása összehasonlíthatatlanul nehezebb. Papírpénz készítésében nehezen utánozható elemek játszanak szerepet, mint a papír minősége, a rajzok és az alapszín, az aláírások, a szinkombinációk, a filigram, stb. Elkészítésükhöz különleges berendezkedésre és különböző szakértők szoros közreműködésére van szükség. Sokkal kisebb az ehhez értők száma és sokkal kevesebb a lehetősége annak, hogy a papírpénz előállításához szükséges eszközöket megteremtseik.

Ezzel szemben az ércpénz hamisítása annyira egyszerű, hogy harmadikos és negyedikes bucaresti gimnázistáknak kedvük kerekedett az ilyesmirre. A öntők, mechanikusok és más iparosok mesterségükben gyakran fordulnak elő eszközök és lehető-

... hódoló pillantások kísértik a szép lábat • Egy finom és elegáns harisnya előnyösen emeli ki vonalait és alakját méltóságjellegessé teszi • A BAL harisnya különleges szövésével tökéletesen rátapad a lábra és pompás formát ad neki.

GBL

segek, amelyek pénzhamisításra csábítják őket.

Más kérdés azután, hogy lehetséges-e egyidejűleg kétféle papírpénzt forgalomba hozni, vagyis a Banca Nationala megfelelő ércfedezettel rendelkező bankjegyei mellett forgalomba hozható-e megfelelő fedezettel nem rendelkező papírpénz? Az ezzel kapcsolatos aggodalmak indokolatlanok, tekintve attól, hogy a papírpénz kezelése lényegesen könnyebb és kényelmesebb.

Brasovban egyébként a szélhámost néhány hónappal ezelőtt letartóztatták és különböző bűncselekmények miatt a törvényszék másfélévi börtönre ítélte. Simion azonban megszökött az ügyészségi fogházból és a fontemlített bűncselekményeket azóta követte el.

Ardealban esőt jósol a meteorológiai intézet

Bucuresti, július 31. (Az Uj Kelet tud.) Az ország történetében 40 év óta páratlanul álló hőség hullámoknak a mai napig csak 7 napszúrásos áldozata volt, a fővárosban. Edig 6 nő és egy férfi kapott napszúrást Bucurestiben.

Vidékről azonban ma több újabb napszúrásos esetet regisztráltak. Ezek között Galaton egy asszony a bíróságon, egy másik asszony pedig a pénzügyigazgatóságon esett össze napszúrás következtében.

A fővárosban ma délben két órakor, amikor a legborzalmasabb hőség dühöngött, egy Ion Rusu nevű aszfaltoló munkás hógutát kapott és meghalt.

Időprognózis holnapra a következő: 2—3 milliméterrel csökkenő légnyomás, váltakozó felhőzet, enyhe keleti szél, kismértékben csökkenő hőmérséklet, esők Ardealban.

Harminckilenc delegátust küld a genfi zsidó világtkongresszusra a lengyelországi zsidóság

Varsó, július 31. A zsidó világtkongresszuson résztvevő lengyelországi zsidó pártok és csoportok elhatározták, hogy 39 delegátust küldenek a genfi kongresszusra és a mandátumokat a következőképpen osszák el az egyes pártok között: Poalé Cion 9, általános cionisták (A-csoport) 6, Mizrahi 4, Tóra vöavodah 4, pártokivüliek (Lengyelország három legnagyobb hitközségének képviselői) 3, keresztelkedelmi szövetség 2, kiskereskedők szövetsége 2, Folkisták 2, általános cionisták (B-csoport) 2, Poalé Agudasz Jiszroel 1, Hitachduth 1, Judenstaatspartei 1. Két mandátumot később töltenek

be.

A napokban tartották meg a választói gyűléseket a belgiami zsidó szervezetek, amelyen a zsidó világtkongresszusra küldendő delegátusait jelölték ki. A választógyűlékezeteiben, amely Antwerpenben ült össze, minden zsidó testület képviseltette magát. A belgiami zsidóság képviselőiben a következő delegátusokat választották meg egyhangulag: N. Torcayner, a belgiami cionista szervezet elnöke, I. Lipschütz (Antwerpen), dr Leon Kuboviczky és Max Podliatschok (Brüsszel).

Százezer lejt zsarolt össze az országban egy leleményes szélhámós

Az egészségügyi minisztertől is kapott 1000 lejt az ál-tüdőbeteg

Cluj, július 31. Costiu fürdőhelyen egy szélhámós fogtak el detektívek. 28 éves fiatalembert, akinek igazi nevét mára csak nagy nehezen sikerült — a cluji rendőrségnek megállapítania. A fiatalembert ugyanis, aki legalább 10—15 különböző néven szerepelt eddig a romániai városokban, ahol megfordult, Clujon tartják, nyilván, mint hivatásos bűnözőt és itt derítették ki róla, hogy tulajdonképpen *Simion Josif* az igazi neve.

Egyébként Marcu, Pop Popa, Lazár és egyéb elég, gyakori hangzású neveket használt, foglalkozására nézve pedig kiderült, hogyha „üzleti köruton” volt, akkor legszívesebben diáknak adta ki magát, társaságban viszont hol mint orvos, hol mint tanár, mint ügyvéd vagy, mint mérnök szerepelt.

Üzleti barátai a fiatalembernek allottak, hogy az ország különböző városait végiglátogatta és mindenütt, mint tüdőbeteg diáknak, gyűjtéseket rendezett ról.

a maga számára.

Igy beismerte a rendőrségen a kihallgatások során, hogy körülbelül a következő összeget gyűjtötte össze a városokban, ahol megfordult:

Timisoara	16000 lej
Arad	6000 lej
Iasi	3000 lej
Constanta	4000 lej
Chisinau	5000 lej
Soroca	2000 lej stb. stb.

Sorocan azonban rosszul járt egy kicsit, mert itt gyanakvóak az emberek — mint mondja — és átadták a rendőrségnek. Két napot ült az ügyészségen, azután azonban szabadon bocsátották. Ekkor jelent meg Bucurestiben, ahol magát az egészségügyi minisztert vágta le 1000 lej erejéig — sulyos tüdőbaja címén.

Aradi útjával kapcsolatban Simion azt is beismerte, hogy itt betörést követett el és 62000 lej kézpénzt emelt el egy hely-

LEGUJABB SPORT

Meglepetéssel kezdődött a CAC országos teniszversenye
A Haggibbor kikapott az ifjusági kupában

Cluj, július 31. (Az Uj Kelet tud.) A CAC szokásos országos teniszversenye ma megkezdődött.

A verseny az ifjusági kupaversenyekkel kezdődött, melyben nagy meglepetéssel a kupát kétszeresen védő Haggibbor versenget szenvedett a CAC csapatától. Eredmények: CS Oradea—Haggibbor B) 4:3, CAO—CAC B) 5:2, CAO—Haggibbor I 4:0 w. o.

Eredmények: Bereczky—Erdős Lili 6:4, 6:0, Keleti—Grün Juci 6:0, 6:3, Fröhlich—Simion 6:3, 5:7, 7:5, Bereczky—Keleti—Erdős—Grün 6:2, 6:3, 6:3.

Döntőben van a CAO, ahol ellenfele a CAC—CSO mérkőzés győztese lesz.

Egyéb eredmények: I. oszt. férfi egyes Cluj bajnokságáért: Benedek CAC—Dunky CAC 6:2, 6:3, Radó Haggibbor—Br. Liptay 6:2, 6:4, Kuhn CAC—Oviu Mures 6:2, 4:3, 6:1, Radó Haggibbor—Wartenberg TC 6:2, 5:7, 6:3.

A vidéki játékosok egyrésze csak szombat reggel áll starthoz.

SPORT

Augusztus 9-én Bucurestiben ül össze a Consiliul Federal

Bucuresti, július 31. (Az Uj Kelet tud.) A Nemzeti Bajnokság reformtervezetének tárgyalására és érvénybeléptetésére, mint ismeretes, szó volt arról, hogy augusztus 2-án Predeajon a Consiliul Federal, a Labdarugószövetség tanácsa ülésre ül össze. A kérdésben azonban különböző nehézségek merültek fel. Mindenekelőtt is a vonatkozó szabályok világosan úgy rendelkeznek, hogy az ülések mindenkor csak Bucurestiben tartandók. Ezenkívül azonban az idő rövidsége miatt lehetetlen a tanács nyaraló tagjait összehívni. Ezekre való tekintettel Tillea Viorel dr., a Labdarugószövetség elnöke úgy határozott, hogy a Consiliul Federalt augusztus 9-én Bucurestibe hívják össze, amelynek egyetlen napirendi pontját a Nemzeti Bajnokság B) csoportjainak új beosztása képezi. A vonatkozó meghívók már szétmentek.

Kedden este villanyfény mellett a strandon:

Haggibbor-CAC és UEC-Romania

Cluj, július 31. Városunk négy vezető uszógyszere, CAC, UEC, Romania és Haggibbor nagyszerű ötletet vetettek fel, amelynek megvalósításához azonnal nekiláttak. A nagy meleg adta az ötletet, nem-e lehetne este rendezni vízipótlót? A város sportszerető tanácsa megértéssel fogadta a tervet és beleegyezését adta. A négy egyesület úgy állapodott meg, hogy kedden este cca 1 1/2 óras program keretében a következő párosításban két mérkőzést bonyolít le: UEC-Romania, CAC-Haggibbor. Ismeretes, hogy a Haggibbor visszalépett a bajnokságtól és így annak első fordulójában elszelvedett vereségért most kap revánst. Az UEC-Romania társaság szintén jó sportot ígér, nyílt küzdelem várható. A rendezőség azonban beiktat néhány uszószeretőt is programjába és meghívottakból összeállított stafétákat: indit. Külön érdekesség lesz a műuszás és műugrás. A rendezőség propagandaszempontról egészen alacsony helyárakat állapítottak meg.

Megkezdődtek a cluji kerület bajnoki uszóversenyei

Cluj, július 31. Pénteken megkezdődtek a strand medencéjében a kerület uszóbajnokságának versenyei. A bajnoki versenyen a következő számokat bonyolítják le:
 Augusztus 1. (D. u. 1 óra). 200 m férfi gyorsuszás, 100 m női melluszás, 50 m-es női gyors, 50 m gyermek gyorsuszás, 1000 m ifjúsági gyorsuszás, 100 m férfi melluszás, 3x100 m női vegyesstaféta, 100 m ifjúsági hátuszás, 100 m férfi hátuszás, 200 m ifj. gyorsuszás, 800 m gyorsuszás.
 Augusztus 2. (D. e. 10 óra). 50 méteres férfi gyorsuszás, 100 m női gyorsuszás, 100 m női hátuszás, 50 m leány melluszás, 4x50 m ifj. gyorsstaféta, előírt műugrásgyakorlatok.
 D. u. 5 óra: 100 m férfi gyorsuszás, 4x50 m női gyorsstaféta, 100 m ifj. melluszás, 100 m ifj. női melluszás, 3x100 m férfi vegyesstaféta, műugrás (szabadgyakorlatok), 1500 m uszás.

Az Ujpest Clujon? A Gazeta Sporturilor értesülése szerint a cluji Victoria tárgyalásokat folytat az Ujpesttel két cluji mérkőzés ügyében. A mérkőzések a terv szerint augusztus 15 és 16-án lennének. A Victoria állítólag már beadta kérvényét az OETR-hez a mérkőzések engedélyezése végett.

A Bucuresti Makkabi labdarugócsapata augusztus 1-én és 2-án Targumuresen játszik. Első napon a CS Targumures-sel, másodnap a Mures-sel méri össze erejét. A Bucuresti Makkabi Targumuresi mérkőzésén a legjobb felállításban játszik.

Döntetlen a jugoszláv-magyar teniszmérkőzés. Budapestről jelentik: A jugoszláv-magyar teniszmérkőzés 3:3 arányban döntetlenül végződött, mert tegnap a Puncsecs-Pallada pár 6:4, 6:3, 5:7, 7:5 arányban verte a magyar Dallos-Ferenczi kettőt.

Oldboy Kupa labdarugóküzdő Clujon. Pár nappal ezelőtt régi lelkes sportbarátok kezdeményezésére oldboy-kupa verseny kezdődött Clujon. A versenyen a Haggibbor, CAC, Victoria, Echo (a Dermatá sportegyesülete), Unirea és Turnatoria öreg labdarugói vesznek részt. A küzdelemben eddig a következő mérkőzéseket játszották, CAC-Turnatoria 9:0 (4:0), CAC-Echo 2:0 (1:0), Victoria-Echo 3:0 (2:0). A Victoria-Turna-

A cluji Zsidóórház Egyesület lórgyorsjátéka

Engedélyezve az Állami Sorsjáték Jövedék által 1296-1936 sz. a.
 400 sorsjegy! 400 nyeremény! Egy sorsjegy ára 50 lej. Huzás 1936 október 26.

A sorsjegyek kaphatók

Clujon a Kereskedelmi Hitelbank Rt.-nál

Piața Unirii 20 és az ország összes jelentősebb városában.

toria mérkőzést az utóbbi egyesület lemondta. A kupaküzdő során vasárnap reggel 8 órai kezdettel igen érdekes mérkőzés lesz a városi sporttelepen a Haggibbor és CAC oldboy csapatai között.

Romania-Lettország labdarugómérkőzés a láthatáron. Bucurestiből jelentik: A lett labdarugószövetség átiratban arra kérte a román szövetséget, küldje csapatát Rigába 1937-ben a lengyel-román mérkőzést követő időpontban.

Szeptember 8-án játszik az oradeai vegyes Debrecenben. A CAO-Crisana kombináltja szeptember 8-án Debrecenben játszik a Bocskai-val revánsmérkőzést.

Chilében lesz 1938-ban a futballvilágajnokság. Montevideóból jelentik: A nemzetközi labdarugószövetség elhatározta, hogy az 1938 évi futballvilágajnokságot a chilei Bairesben tartják meg.

Miklós herceget felkérte a román kerékpároszövetség a Románia körüli verseny védelmének elfogadására. Miklós herceg még nem döntött.

Turisztikai hír. A Haggibbor turisztikai szakosztálya vasárnap, augusztus 2-án gyalogkirándulást rendez a környékre, kedvező idő esetén fürdőssel egybekötve. Indulás reggel 1/8 órakor az egyesület Regina Maria 15 alatti helyiségétől. Vendégeket szívesen lát a vezetőség.

Oradeai szabóinas halálos bravurja

A Crisul-hidról ugrott a folyóba és a levegőben, ugrás közben, szivgöres következtében meghalt

Oradeáról jelentik: Hétfőn délután borzalmas jelenetek voltak szemtanúi azok, akik a Crisul hullámaiban kerestek üdülést. Nagy József tizenhatéves szabóinas, aki a Gerhardt I. szabóéé alkalmazottja volt, gyakori szokása szerint a hid korlátjáról fejest akart ugrani az alatta legalább 10 méter mélységben folyó vízbe, de a fiatal fiút, aki súlyos szivbajban szenvedett, ugrás közben, ég és föld között, a levegőben szivgörcs vette elő és már mint élettelen test zuhant bele a folyóba.

A jeleneteknek sok tanuja volt, de már segíteni senki sem tudott, a szerencsétlen fiatal fiu holttestét elvite a víz és csak egy órával később sikerül megtalálni, amikor a telefonon értesített tűzoltók csákyával keresték.

Nagy Józsefnek szokása volt, hogy ha

valaki öt lejt adott neki, vagy egy cigarettát is, már produkálta magát érte azaz, hogy a magas hid korlátjáról fejest ugrott a Crisulba.

Ugyanez történt vele hétfőn délután is, amikor valaki felbízta, mutassa meg, miként ugrik fejest a hid korlátjáról. A szerencsétlen fiu nem hagyta magát kéretni, hanem felszaladt a hidra, felhúzott a vaskorlátúra és a következő pillanatban két kezét feje fölött összetéve, vakmerő lendülettel belevetette magát a vízbe. De a közelben fürdőzők megborzadva látták, hogy már az ugrás első pillanatában, alig-hogy az ivalaku ugrás megindult, a fiunak mindkét karja és lába lehanyatlak és mint egy élettelen tárgy, zuhan alá a vízbe, amelyben el is merült, anélkül, hogy a folyó hullámai csak egyetlen-szer is felvetették volna.

HAR ZION HAR CARMEL

egyedüli hajójárat, mely palesztinai lobogó alatt közlekedik Románia és Palesztina között. Rendszeres utas- és áruszállítás.

A legközelebbi hajóindulások Constantából Haifa-ba:

Har Zion	augusztus 6	Har Carmel	augusztus 27
Har Carmel	augusztus 13	Har Zion	szeptember 3
Har Zion	augusztus 20	Har Carmel	szeptember 10

Jegyek kaphatók az

Uj Kelet utazási osztályánál

„Kedem” utazási iroda

ardeali és banati vezérképviselőtől

Teljeskörű tájékoztatás érdekében a

Lazar Bercovici Constanta

szabóiparosság szolgálati felügyelettel. Gas utca Postak 65. Tel. 174. Táviratcim: Bercovici

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

ROYAL MOZGO MUSORA:

Rendkívül premierslágér. Shirley Temple jubileumi filmje: A mi kisánnyunk. A világ kedvencének legragyogóbb alakítása. A legnagyobb sikerű Shirley Temple film. Két pompás kísérőműsor. Magyar feliratok. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 óra. 15 és 20 lejes olcsó nyári helyárak.

OPEA MOZGO MUSORA:

Csütörtök, péntek, szombat, vasárnap: Vihar-madarak. Az évad legszebb filmje a leg-hűvösebb terebben. Főszereplők: Wallace Beery, Mauren O'Sullivan.

EDISON MOZGO MUSORA:

A szezon legjobb műsora: I. Roberta a csoda. Operett. Irene Dunne, Fred Astaire, Várkonyi Mihály, G. Rogers. II. Elveszem a feleségem. Vigjáték. Victor de Kowa, Lizi Halzschuh, Ralph A. Roberts, Adela Sandrock. Helyárak: 9 és 13 lej. Kezdet: 3, 6 és 9 óra.

A MUNKAS MOZGO MUSORA:

Dupla műsor: I. A titkos szolgálat. Az évad legnagyobb orosz kémdrámája. Főszerepekben: Kay Francis és Leslie Howard. II. Elraboltak egy gyermeket. Izgalmas gangszter filmslágér. Fősz.: Dorothea Wieck. III. Műsor előtt legújabb Híradó.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Állástkeresőknek 30 százalék kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jellegű levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Egyéves kereskedelmi tanfolyam felvilágosítás és beiratkozás Calea Reg. Carol II. 26.

Képviseletek keresek Regát részére, a textil és rövidtáru szakmában. Erkölcsei és anyagi garanciákkal rendelkezem. I. Weissmann, Bucuresti. Str. Aurora 24, I. etaj. Nagyobb üzembetársulnék 600.000 lejell. Ajánlatokat „Üzem” jellegre a kiadóba kérek.

Házvezetőnő keresetük aug. 15-i belépésre, ki idős ur rituális falusi háztartását önállóan vezetni képes. Ajánlatok fizetési igény és személyi adatokat „Megbízható” jellegre a kiadóhivatalba küldendők.

Kompenzálunk bárhova állami követeléseket bármilyen természeti adótervezéseket, büntetéseket, örökösödési adót, erdő, bértartozásokat, vámbüntetések stb. „Agimex” Agentur, Cluj, Piața Unirii No. 3. Telefon 2-29. Belvárosi kertes villában különbejáratú szőp butorozott szoba azonnalra kiadó, St. Gojdu 5.

Kersek 4 szobás összkomfortos lakást belvárosban. Cim a Royal-mozgóban.

Kiadó novemberre első emeleten 3 vagy 4 szobás komfortos lakás. P. Mihai Viteazul 39. Háztulajdonosnál.

Tanítónőt keresünk 4-5 leánygyermekhez az első és második gimnázium tanításához. Az illető a gyermekeket levizsgáztatni tartozik. Markovits Kálmán Seini, jud. Satu Mare.

Vaskereskedősegéd, 25 éves, román, magyar és német nyelvtudással, angró és detali munkálatokban teljesen jártas, szeptember 1-re állást keres. Prima referenciákkal rendelkezik. Cimet a kiadóba kér.

Csinosan butorozott szoba egy, esetleg két személy részére, fürdőszoba használattal azonnal kiadó. Str. Str. Reg. Ferd. 35. II. emelet 14 ajtó. (Uránia-palota).

A legizletesebb vegetárius ételek a régi jóhírű Schwartz-féle kóser vegetárius étteremben kaphatók, mely Flóra név alatt a Str. Gherescu 7. szám alatt (a Kereskedelmi Akadémia során) ismét megnyitott. Családoknak kikhordásra kedvezményes árak. Vezető: Schwartz Ignác.

JÉGI

fogatai lamáció velünk a közö juk. Ve lásban

COR

— Királyi lentik: Inc tegnap hossz Miron páti kastélyban tőzkodott a Anglia úján dr. közöktat rályi kihallg közöktatású észí terveird

— Edwan gorpártot is Londonban Edward kirá val megteki kezését aug

LÁGY VIZ-ápolás alap oldott ásvány a bőrt eldur lágyítja mo ségét. Csa valódi, kímé

— Tárge az aradi A ügyében. B ügyi minisz tárgyalások vel az arad munkakonfi

— Csiga E mi tanár. E érkezett jele házbán meg hosszas bete hany hét elő találatok f Borcea nem így elmérge Borcea prof előtt Consta és Agigeán

— A belü város árlejt város 700 árlejtésén a Capoinás és Caps ajánla mint a Mocá mil voit dr alapján a v a szállítást.

ponti árlejt nisztérium itélésé, illet zett le a tir nisztérium tást a Caps melyeket a ajánlataikba delete teljes sek eddigi nézve igen károsultakn gatási bírós te anyyi ide fát régen á

— Herz Maren. E h ta-marei h vel a Wize mal tartott emlékünnep Jakab Men mertetve a dó költő é dekes besz Ezután Sim Lázár Szur koztatták e keltett Kep előadott be Hatikva ha

HIREK

JÉGKIHOORDÓ

fogataink meg vannak számozva! Reklamáció esetén kérjük a kocsi számát velünk közölni. Rendkívüli hőség lévén, a közönség türelmét hálával honoráljuk. Vevőink további pontos kiszolgálásában részeseülnek.

CORVIN jéggyár

Királyi kihallgatások. Bucurestiből jelentik: Inoulet belügyminisztert az uralkodó tegnap hosszabb audiencián fogadta. Utána Miron pátriárka jelent meg a sinaiai Peles kastélyban és két teljes órán keresztül tartózkodott az uralkodónál, akit tájékoztatott Anglia utjának eredményeiről. Ma Anghelescu dr. közoktatásiügyi miniszter jelent meg királyi kihallgatáson Sinaiaiban. A miniszter a közoktatásügy érdekében fogantatandó észti terveiről beszélt.

Edward király meglepetésként a dalmát tengerpartot is. Belgrádból jelentik: A lapok Londonban megerősített híradása szerint Edward király Földközi tengeri útja alkalmával meglepetésként a dalmát tengerpartot is. Erkezését augusztus első felére várják.

LÁGY VIZ — SZEP BŐR, a modern szépségápolás alapköve. A víz mindig tartalmaz oldott ásványi anyagokat, meszet, stb., mely a bőrt eldurvítja. Mack's Kaiser Borax megáztatja mosdóvizét, megőrzi arcó bőre frissességét. Csak a közismert vörös dobozban valódi, kémiaér nem kapható.

Tárgyal a munkaiügyi minisztérium az aradi Astra gyári munkakonfliktus ügyében. Bucurestiből jelentik: A munkaiügyi minisztérium tegnap megkezdte a tárgyalásokat Nistor miniszter vezetésével az aradi Astra gyárban felmerült munkakonfliktus ügyében.

Csiga csipéséről, — meghalt egy egyetem tanár. Bucurestiből jelentik: Constantáról érkezett jelentés szerint tegnap a Siru kórházban meghalt I. Borcea egyetem tanár, hosszas betegeskedés után. A professzor néhány hét előtt a tengerben egy egész ritkán található fajhoz tartozó csiga csipette meg. Borcea nem sokat törődött a csipéssel, mely így elmeresedett és végül is halálát okozta. Borcea professzor létesítette néhány évvel ezelőtt Constantán a bioceano-grafie intézetet és Agigeán a tengeri tanulmányintézetet.

A belügyminisztérium felborította a nyilvános árlejtések eddigi rendszerét. Timisoara város 700 vagon tűzifa beszerzésére tartott árlejtésén a legolcsóbb ajánlattevők Mocioni Capolnás és a Lomás Erdőpar voltak. A Caps ajánlata 150—500 lejjel volt magasabb, mint a Mocioni uradalom és cca 10 százalékkal volt drágább, mint a Lomásé. Ennek alapján a város ezen két cégnek ítélte oda a szállítást. Ujabbán, mint ismeretes, a központi árlejtési hivatal helyett a belügyminisztérium dönt az árlejtések végleges odaítéléséről, illetve aprocblása felett. Most érkezett le a timisoarai primáriához a belügyminisztérium határozata, mely szerint a szállítást a Caps kapta meg azokon az árakon, melyeket a Mocioni és Lomás cégek tettek ajánlataikban. A belügyi kormány ezen rendeletele teljesen felborítja a nyilvános árlejtések eddigi törvényes rendszerét és a jövőre nézve igen veszedelmes precedenst teremt. A károsultaknak ugyan jogukban áll a közigazgatási bírósághoz fellépni, de ennek eldöntése amennyi ideig tart, hogy időközben a város a fát régen átvette.

Herzl-Bialik emlékünnepe Somcuta-Maren. E hó 21-én, kedden este a somcuta-marei helyicsoporthoz közreműködésével a Wizo-csoport tartalmas programmal tartotta meg rendes évi Herzl-Bialik emlékünnepejét. A megnyitó beszédet dr. Jakab Menyhért, elnököt tartotta, ismertette a cionista vezér és a nagy zsidó költő életét és működését. A végig érdekes beszéd osztatlan tetszést keltett. Ezután Simon Ella, Markovics Lilike és Lázár Szuri sikerült szavataikkal szórakoztatták a közönséget. Nagy lelkesedést keltett Kepecs Jenő alapos és lendülettel előadott beszéde. A zárt emlékünnepe a Hatikva hangjaival zárta.

Óriási sáskaraj lepte el Argentína egyes részeit. Buenos Airesből jelentik: Corrientes és Cordova között óriási sáskaraj lepte el a vetéseket 100 négyzetkilométer területen. A sáskák ellen azonnal valóságos hadjáratot indítottak, amelyben a lakosságon kívül a katonaság is tevékeny részt vett ki. Különböző vegyszerek segítségével 24 óra alatt nem kevesebb, mint 21.000 zsák sáskát szedtek össze, aminek sulya meghaladja az 1 millió kilogrammot.

Shárkátjáróvány dühöng az országban. Bucurestiből jelentik: Az országban számos helyen komoly méreteket öltött a vörhályjáróvány. Állítólag az iskolákat nem is nyitják meg e miatt szeptember 15-én.

Építőmunkás-sztrájk Görögországban. Athénből jelentik: Az athéni és pireuszi építőmunkások sztrájkba léptek. Seresben összeütközés keletkezett a sztrájkolók és a karhatalom között. Két rendőr megsebesült.

Rablógyilkos bándát fogott a ploesti rendőrség. Bucurestiből jelentik: A ploesti rendőrség veszélyes bűnözőtársaságot fogott el tegnap, amelynek terhére két gyilkosságot és 10 betörést írnak. A banda tagjai: Stefan Georgescu, Elena Petcu, Ion Cristea. A nyomozás folyik.

Clujon temetik el Olteanu kapitányt, a legutóbbi repülőszerecséltenség áldozatát. Bucurestiből jelentik: Ma délelőtt 8 órakor a Regina Elisabeta katonai kórházban istentiszteletet tartottak Olteanu kapitány lelkiudvéréért. Megjelentek a román aviatika összes kitűnősei. A tragikus halált halt kapitány koporsóját azután vonatra tették. A temetésre szombaton kerül sor Clujon.

A maglaviti csodapásztor templomi prédikációja. Bucurestiből jelentik: Sinaia egyik kolostorában az ottartózkodó Petrache Lupu istentiszteleten vett részt, amelyen hiveinek hatalmas tömege jelent meg. Lupu az istentisztelet után elmesélte a tömegnek, hogy látta a csodát és az tanácsolja a hívőknek, hogy kövessék az Ur parancsait.

Szívbetegnek és érelmeszesedésben szenvedőknek reggel éngyomorra egy fél pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz — a legkisebb erőlködés nélkül — igen könnyű ürülést biztosít, a gyomor és a belek működését elősegíti s az emésztés renyhességét csakhamar megszünteti. Az orvosok ajánlják.

Három napja alszik Caréiben egy asszony. Tudósítónk jelenti: A Sighet felől érkező vonaton tegnap ismeretlen asszonyt szállítottak le és bevitték az ottani kórházba. Az asszony már a vonaton hosszabb ideje mélyen aludt, ami feltűnt az utasoknak és Caréinál intézkedtek, hogy kórházba szállítsák a természetellenesen mélyen alvó utast. Az orvosi vizsgálat csak annyit állapított meg, hogy az asszony hosszú alvása abnormális, de az nem derült ki, hogy mi okozta a mély és hosszú alvást. Az asszony már három napja nem tért magához, úgy-hogy mesterségesen táplálják.

A Szináj Talmud Tóra Egyesület felhívása. A Szináj Egyesület vezetősége felhívással fordul a cluji ortodox zsidókhoz. A hithű zsidó rétegek jól ismerik azt az eredményes munkát és nehéz küzdelmet, amelyet a Szináj vezetősége fejt ki évek óta a valóságos zsidó ifjúság neveléséért. Közel 400 gyermek részeseül ugyszólván díjtalan oktatásban. A város legtávolabbi periferiáin is higiénikus chédereket állított fel a vezetőség a nincstelen gyermekek hagyományos nevelése számára. A vezetőség rendelkezésére álló tartalékalapok azonban kiapadtak és az anyagi források hiányában a bezárás veszélye fenyegeti e fontos tanintézeteket. Ennek elhárítása céljából a Szináj vezetősége a hitközség jóváhagyásával a mai szombatot adakozási szombattá proklamálta. A Tóra előtt adakozzon mindenki képességéhez mérten a tóratanítás javára. Izrael jövőjének záloga a fiatal nemzedék. Adakozzunk a Szináj-egylet javára, mely Izrael zálogát nevei. A Szináj Talmud Tóra Egyesület vezetősége.

Carmen Sylvan KUN penzióban

augusztus 1-től 2—3 szoba teljes penzióval kapható.

Kitűnő ellátás! (Kóser koszt) Kifogástalan kiszolgálás! Mérsékelt árak!

Felvilágosítást ad az ECONOMIA S. A. Cluj. Telefon 759. vagy Kun-penzió Carmen Sylva, Vija Norocelul.

Megcsontított asszony holttestére találtak Salontán. Oradeai tudósítónk jelenti: Salontánról érkezett jelentés szerint a járókelők a Josif Nagy utcában tegnap este egy borzalmasan megcsontított asszony holttestére találtak. A hatóságok megállapították, hogy az asszony neve Szűcs Éva volt. A nyomozás a titokzatos bűntény kiderítésére megindult.

A visei főrabbi hazatérése. A viseul de susi főrabbi Hager Mendel, aki tudvalevőleg Amerikában tartózkodott, augusztus nyolcadikán hazaérkezett. Hívei ebből az alkalmából nagy óvációt rendeznek a népszerű és szentéletű pap tiszteletére.

Házasság. Weiss Klára és Hartmann Ferenc augusztus 2-án déli 1/2 órakor tartják esküvőjüket a Regele Ferdinand uti templomban, melyre ezuton hívják meg jóbarátaikat és ismerőseiket. (Minden külön értesítés helyett.)

Szabadtéri előadás. Teljesen készen áll a református kollégium udvarán a hatalmas méretű színpad, amelyen szombaton és vasárnap a Gyimesi vadvirágot mutatják be Hetényi Elemér rendezésében a Székely Alkalmazottak társaságának műkedvelői, a csüddögölő, a négyes, hatos, nyolcas, sebes forgató székely táncok újdonsággal szolgálnak a nagyrődemű közönségnek, mivel a tiszta haszon a székely alkalmazottak otthona javára lesz fordítva. Meg vagyunk győződve, hogy a nagyrődemű közönség támogatni fogja a székelyeket nemes törekvésükben. A jegyek számozva vannak és így mindenkinek teljes kényelmet nyújt. Jegyek válthatók reggel 9-től 1-ig a ref. kollégium udvarán és délután 5 órakor.

Zeneélet

Ez év legnagyobb cluji eseménye lesz az augusztus 5-én megtartandó Indig Alfréd koncert a Capitol-mozgóban. Indig Alfréd, aki úgy kvartettjével, mint egyedül a legnagyobb sikereket aratja állandóan a külföldi dobogókon, európai turnéjának megkezdése előtt egyetlen estén fog nálunk fellépni, amely alkalommal a legszebb műsorral lép a cluji közönség elé. Műsorán többek között Strawinsky, Lalo, Symanowsky, Saint-Saens, Ravel legnagyobb tudást, gyakorlatot és tehetséget igénylő koncertdarabjai szerepelnek. Jegyek elővételben a Capitol-mozgó pénztáráján kaphatók.

Aggok Otthona. Egészen új irányú, hézagpótló intézményt indít meg október 1-én László Beláné (az Uj Élet vezértárus folyóirat szerkesztőjének felesége) saját szép, keretes villájában (Cluj, Str. Gelu 30, ahová minden előzetes bejelentések intézendők), melynek célja, hogy oly idős egyéneknek, kik otthon kellő ápolásban nem részesülhetnek, kellemes, nyugodt otthont biztosítsanak, megfelelő szerető, gondos ápolással, szükség esetén diétikus kosztal, orvosi ellenőrzés mellett. Amint értesülünk, egyelőre csak mérsékelt számú jelentkezőket vesz fel az intézet, miért is az ápolásra igényt tartóknak ajánlatos a minél előbbi jelentkezés.

Köztisztviselők nem viselhetnek többé katonai uniformisokhoz hasonló öltözetet. Bucurestiből jelentik: Ma délután 25 bolgár lelkész érkezik a fővárosba, akiket a pátriárkán szállásolnak el. Ez alkalommal nagy ünnepeket is rendeznek.

Huszonöt bolgár pap jön az országba. Bucurestiből jelentik: Ma délután 25 bolgár lelkész érkezik a fővárosba, akiket a pátriárkán szállásolnak el. Ez alkalommal nagy ünnepeket is rendeznek.

Sirkóavatás. Grünfeld Hermann és neje közlik rokonaikkal és ismerőseikkel, hogy megboldogult, egyetlen, drága kisfiuk Bandida sirkóavatása augusztus hó 2-án, délelőtt 10 órakor lesz az új ortodox zsidó temetőben.

A mi kislányunk. (Filmbemutató a Royal-mozgóban). Shirley Temple, a csodálatos tehetségű gyermekszínész az idén ünnepele a hetedik születésnapját. Garmadával érkeztek a világ minden részéből a jókívánságok és ajándékok a kicsi Shirley részére. A filmgyár pedig, kitűnő rendezés és szereposztás, a csodás felvételek egész sorozata adják meg értékét a filmnek, melynek aranyos, deris romantikája, mosolyt és könnyet fakasztó jelenetei fentartás nélkül meghódítanak fiatal és öreg egyaránt. Kétségtelen, hogy a világ kedvence e filmjével ismét belopja magát a szívekbe. A mi kislányunk-at 3 pompás, változatos kísérőműsorral együtt még csak pár napig vetíti a Royal-mozgó.

Fajtszta küllőment

BOROK
LEGOLCSÓBBAN
csak a termelőnél
CLUJ, Str. Regina Maria 34.

Kirándulás a Hanoar Hacioni pésterai táboraiba. Ezuton közöljük mindazokkal, akik a vasárnapi tábort kiránduláson részt akarnak venni, hogy szándékukat a részvételi díj lefizetése ellenében ma délelőtt 10—12 között jelentsék be László Mártánál Str. Saguna 7 alatt, mert későbbi jelentkezéseket nem tudunk elfogadni. A kirándulás az alkalommal nem autóval lesz, mint azt hirdették, hanem vonattal reggel 6 órai indulással és visszatérés este 10 órakor, táborútn. A Hanoar Hacioni táboraiban vasárnapi programja kiemelkedő lesz, nagy chaluc-demonstrációval tartkiva.

A Poel Charédi szervezet szombat (sabbath nachmi) délután 5 órakor nagy „Saloe szudoth”-t rendez, amelyet tóra- és perek-tanulás előz meg. A szervezet tagjait és vendégeket szívesen lát a vezetőség.

A Habsburg monarchia összeomlása. A kétféle sas lehall. Az a tragikus bukás, amely a világtörténelemben ugyszólván páratlan, elevenül meg szemünk előtt Bruno Brehm hatalmas körképzésű munkájában. A tragédia Ferenc József halálával indul meg és központjában fiatal utóda, Károly király áll. Az utolsó nagy Habsburg halála olyan súlyos fôladat elé állította a fiatal uralkodót, amelynek megoldására a világnak semmiféle lángelméje sem lett volna képes. Tele jóindulattal és mindenáron békét akar. De a sorstragédiát fôltartóztatni nem tudja. A háboru, elvész, a front fôlhomlik, a király földönfutó lesz. Két sikertelen puccs után számúzik és keserves számkivetésben, fiatalon hal meg. Bruno Brehm-et nemcsak írői képessége teszi alkalmassá a világtörténelem ezen legnagyobb tragédiájának méltó földolgozására, hanem tudományos felkészültsége is. Kitűnően ismeri az eseményeket, ki tudja belőle válogatni azt, ami fontos és érdekes. Bruno Brehm: Kétféle sas lehall c. műve Fenyő László művészi fordításában 436 lapon kitűnő kiállításban jelent meg. A Habsburg monarchia összeomlásának egy másik fejezete Bruno Brehm: Igy kezdődött... (Apis és Este) művében olvasható. A két mű külön-külön kötetenként 172 lej minden könyvkereskedésben, vagy Lepage-nál Cluj. Kérje a pompás sorozat teljes jegyzékét.

Lepage potom könyv-vására

A szépirodalom, gazdaság, technika, filozófia, műtörténet, természettudomány, stb. értékes művei. Hihetetlen olcsó árakon. LEPAGE-nál Cluj. Menjen be LEPAGE-hoz, mert ilyen alkalom talán sohasem adódik. — Kérjen ingyen jegyzékét.

SCHWARTZ MENYHÉRTNÉ

orth. zsidó leánynevelő intézete internátusa

ORADEA, Str. Ep. Clorogariu 8.

Nyaraltatása felnőttek és gyerekek részére a

Püspökfürdőben Oradea mellett.

Pansió díj:

felnőtteknek naponta 120 lejtel.

Gyermeknek 1 óra kávé, 5-szöri hó és tápláló ellátás, hidekvura, tanári felügyelet és másnaponkénti fürdő Lei 2400.— Prospektus!

UJ KELET *Legújabb hírek*

Franco tábornok nyilatkozata

(Helsinköi cikkünk folytatása)

chilei követségen ültek össze és elhatározták, hogy felkérlik a kormányt arra, hogy minden Valencia felé induló vonatkozó csatlakozzon két különkocsit, amelyekben minden alkalommal kétszáz idegen hagyhatja el az országot.

Spanyol kormánykörökben egyébként nem tulajdonítanak különösebb jelentőséget annak, hogy a Rómába és Berlinbe kinevezett és ott akkreditált spanyol követek beadták Temondásukat, azzal az indoklással, hogy nem óhajtnak a madridi kormányt képviselni. Ezek a lemondások nyilván az olasz és német kormány befolyásolására történtek, amelyek természetesen a felkelők győzelmében reménykednek.

Ezt a feltevést alátámasztja az a tegnapi elterjedt szenzáció is, mely szerint

Spanyolország nehéz helyzetét egy külföldi hatalom Spanyolország és a hét északafrikai protektát város elfoglalására akarja kihasználni. A madridi spanyol külügyminiszter nyilatkozata szerint ez a külföldi hatalom Olaszország lenne, viszont ma Bucarestből érkezett jelentés szerint Németország aspirál Spanyolország Marokkóra.

Hogy Németország szintén terveket forral a spanyol gyarmatokkal kapcsolatban, azt a Havas legújabb jelentése bizonyítja, amely szerint a német sajtó élénken kezd foglalkozni a spanyol eseményekkel. A német japok kizárólag a sevillai és casablancái rádióleadók győzelmi híreit közzélik s megállapítják, hogy Madrid helyzete reménytelen, mert a felkelő csapatok kiéhezték.

A zendülők győzelmi hírei

Szembent a Reuter, a Havas és a kormány jelentéseivel, a felkelők rádióleadásai továbbra is nagy győzelmi híreket közölnek hallgatóikkal. Ezek szerint a zendülők meghódították Oyarzum falut és úgy látszik meg akarják támadni Renteríát, hogy San Sebastiannal elvágták a közlekedést.

Carescu tábornok, San Sebastian volt katonai kormányzója és a Loyola erőd parancsnoka a zendülők kezébe került, akiket tegnap reggel tizenöt más tisztet agyonlőttek.

San Sebastian polgári kormányzója még életben van, de a zendülők foglya. A burgosi leadóállomás szerint, egy zendülő különítmény elfoglalta Torre Laguna és El Molar helységeket.

A kormánycsapatok 40 kilométernyire vonultak vissza Madrid felé.

Egy másik zendülő osztag meghódította Nevass Serrada városkát, amely 30 kilométernyire van Madridtól. Egy harmadik zendülő különítmény Saragossa felé vezető útjában elfoglalta Medinacellit, amely 125 kilométernyire fekszik Madridtól. A zendülők elfoglalták Ciudad Real várost is, ahol szétszörték a kormánycsapatokat. Három kormánypárti gép tegnap Granadában leszállt és megadta magát. Egyidejű jelentés szerint a Libertad nevű kormány-hadihajó átpártolt a zendülőkhez.

Franco tábornok, a zendülők vezére, tegnap érdekes nyilatkozatot adott a Reuter-ügynökség munkatársának, amelyben kijelentette, hogy feltétlenül bizik a győzelemben és a madridi kormány már nem sokáig tarthatja kezében a hatalmat.

A felkelők anyagi erői megfelelőek és nem fognak semmiben sem szükségét szenvedni, bár nagyon jól tudják, hogy a madridi kormány is tekintélyes anyagi erőket fölött rendelkezik.

Fájlalja, hogy a hajóhad nem csatlakozott a forradalomhoz, de reméli, hogy nemsokára átpártolnak a forradalomhoz.

Egy másik, a Popolo d'Italiának adott interjújában Franco tábornok azt állítja, hogy Andaluszia egészen a felkelők kezében van, ugyancsak az Atlanti Óceán és a Földközi tenger partvidéke menti összes kikötők, Malaga városa kivételével. A tábornok szerint Valenciát szintén elfoglalták a zendülők, akik egy kormánycsapatot San Sebastian vidékén is szétszörték és vezetőit elfogták. A tábor-

nok szerint számos hajó is behódolt a felkelőknek, többek között a Cervena, Baleares, Canarias és Espagna nevű hadihajók.

A portugál külügyminiszter és Eden tárgyalásai

A Manchester Guardian mai számában rámutat arra, hogy a portugál külügyminiszter tegnap Edennel folytatott beható tárgyalásokat a spanyolországi eseményekkel kapcsolatban, amelynek során biztosítékot kapott az angol külügyminisztertől arról, hogy

egyetlen hatalomnak sem engedik meg, hogy a portugál gyarmatokra igényt tarthasson. Portugália ebben a tekintetben teljes mértékben számíthat Anglia támogatására.

Tókió, július 31. A japán külügyminiszter tegnap távirati uton jegyzéket kapott Cabanellas tábornoktól, a Burgosban székelő felkelő kormány elnökétől, aki közli, hogy átvette a hatalmat és reméli, hogy a spanyol-japán baráti viszonyt továbbra is fenn fogják tartani.

Mégis felfüggesztik ideiglenesen a palesztinai zsidó bevándorlást?

Elégtétel gyanánt a kormány hozzájárul a tel-avivi zsidó kikötő felépítéséhez

Jeruzsálem, július 31. A Havas távirati iroda jeruzsálemi tudósítójának értesülése szerint a palesztinai kormánykörökben komolyan foglalkoznak azzal a gondolattal, hogy arra az időre, amíg az angol királyi vizsgálóbizottság Palesztinában tartózkodik, átmenetileg felfüggeszék a zsidó bevándorlást. Ily módon igazolást nyerne a zsidó lakosság aggodalma a be-

vándorlás felfüggesztésére vonatkozólag. Ezzel szemben a Havas tudósítója tudni véli, hogy a palesztinai kormány hajlandó volna elégtételt szolgáltatni a zsidóknak oly képpen, hogy teljesíti azon kéréseiket, amelyeket különböző utépítések nézve terjesztettek elő a hozzájárul a tel-avivi kikötő felépítéséhez is.

„Minden megegyezés ki van zárva az osztrák nemzeti szocialistákkal” — mondotta Schuschnigg kancellár

Negyvenegy amnesztiában részesített náci tartóztattak le tegnap

Bécs, július 31. (Rador.) Schuschnigg kancellár tegnap beszédet mondott Klagenfurtban a Pax Romana katolikus nemzetközi szövetség kongresszusán. A kancellár többek között kijelentette, hogy a Németországgal való kapcsolatok normalizálása egyet jelent a kormány azon elhatározásával, hogy szembeszáll a belső ellenséggel és minden erejével letöri. Világosan kell beszélni. Vajjon az ausztriai nemzeti szocialisták független Ausztriát akarnak? Nem! Tehát minden megegyezés velük ki van zárva. Egyszermindenkorra kijelentjük ezt — mondotta a

kancellár. Egyébként az osztrák lapok példás büntetést követelnek a tegnapi előtti incidensek okozói számára. Tegnap 47 amnesztiában részesített náci-vezért tartóztattak le.

Bécs, július 31. (Rador.) A német követség közleményt adott ki, amelyben beismeri, hogy a tegnapi előtti incidensek elkövetésében állnak az osztrák-német egyezményekkel, de tagadja, hogy a németeknek közlül lett volna az incidensekhez. Csúpan egyetlen német polgárt tartóztattak le, de az távollól sem vett részt a tüntetésben.

Lezuhant Spanyolországban két olasz repülőgép,

amely hadianyagot szállított a spanyol zendülőknek

Franciaország a három érdekelt hatalmat értekezletre akarja összehívni a spanyol kérdésben

Párizs, július 31. (Rador.) A Havas jelenti Rabatból, hogy két olasz repülőgép lezuhant Marokkóban és utasai szörnyethaltak. A Petit Marocaine szerint a két gép egy olasz bombavető rajhoz tartozott, amelynek katonai személyzete polgári ruhába volt öltözve. A gépek Spanyolország felé tartottak. Mindegyikben négy gépfegyver és bombavető készlet volt. A szerencsétlenül jártak hulláit az ungdiai kórházba szállították.

Párizs, július 31. (Rador.) A mai lapok foglalkoznak a két olasz repülőgép marokkói balesetével. A sajtó szerint a gépek hadianyagot szállítottak a zendülőknek és a gépeket is azok szolgálatába akarták állítani. Az általános benyomást

annál kedvezőtlenebbül befolyásolja az a baleset, mivel éppen a kamara tegnapi ülésén jelentette ki Blum és Delbos, hogy a francia kormány megtilt minden beavatkozást a spanyolországi ügyekbe. A francia kormány szeretné értekezletre összehívni a tengeri egyezmény aláíróit, vagy a három közvetlenül érdekelt államot, Angliát, Olaszországot és Franciaországot. Az értekezlet célja lenne formális egyezményt létrehozni a spanyolországi eseményekbe való beavatkozás érdekében. A francia kormány még nem dolgozta ki álláspontját és csak holnap hoz végleges határozatot.

A kultuszminiszter interimár bizottságot jelölt ki a satmari hitközség élére

Satumare, július 31. (Az Uj Kelet tud.) Ismeretes, hogy a satmari ortodox zsidó hitközség április hó 9-én tisztújító közgyűlést tartott. A választások eredményét azonban az egyik hitközségi párt megpeticionálta a kultuszminiszternél, aki a petíció kivizsgálásával a vármegyei prefektust bízta meg. A prefektus a vizsgálat lefolytatása után azt a javaslatot tette a kultuszminiszternek, osszlassa fel a hitközség vezetőségét, nevezzen ki interimár bizottságot annak élére, amely rövid idő alatt bonyolítsa le a választásokat.

A kultuszminiszter elfogadta a prefektus előterjesztését és a prefektus utján értesítette a hitközséget, hogy interimár bizottságot nevez ki a hitközség élére, amelyet utasít, hogy 14 napon belül írja ki a választásokat.

Az interimár bizottság elnöke Freud József, alelnöke Davidovics Béla, tagjai: Guth Sándor, Keszler Andor, Jakab Antal, Spiegel Dávid, Borgida Lajos, Prager Márkus, Grosz Bernát, Fischer Sámuel és Grosz Dávid.

Az elnökök kijelölt Freund József jelenleg nem tartózkodik Oradeán és így nem bizonyos, hogy vállalja-e az elnöki tisztséget. A hitközség egyébként vasárnap hozza nyilvánosságra állásfoglalását.

Negyedórás kihallgatáson fogadta a király a maglaviti csodapásztor

Sinaia, július 31. Ma délután félhat órakor a király negyedórás kihallgatáson fogadta Petrache Luput, a maglaviti csodapásztor. A kihallgatás után a maglaviti pásztor Bucarestbe utazott, hogy találkozzék a patriarchával.

Tokióban rendezik meg 1940-ben a következő olimpiászt

Berlin, július 31. (Rador.) A nemzetközi olimpiai bizottság 36 szavazattal 27 ellenében elhatározta, hogy az 1940. évi olimpiászt Tokióban rendezik meg.

A timisoarai

nyilvánosjogi fiuliceummal és felsőkereskedelmi iskolával kapcsolatos

kóser

internátusban

az évi ellátási díj igen mérsékelt, mind az öt-, mind a kétágas szobában lakók részére. Az I. oszt. tanulók részére a felvételi vizsgálat szept. 3-án. Prospektust küld az igazgatóság.

Habsburg-összeomlás

Bruno Brehm megrázó történelmi regénye. „Igy kezdődött — Apis és Este” 408 lap, 172 lej. „A kétfejű sas lehull” 436 lap, 172 lej

LEPAGE-nál, CLUJ

Postán utánvétellel. — Kérje az új könyvsorozációt teljes jegyzékét!

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó R. T. ayomása Cluj, Strada Baron L. Pop 10. Telefonszám: 8-61.

CENZURAT

Taxa post
plăteie în
No. 224713/

10. Telefon:
Hayonta 11
évre 600, eg
félre: Hav
félre 12, e
detések díj
KELET az
dóság egyet
Cikkekünk ut
rós megjel

Goga C
az olim

A különbö
között, akik
nek most a
késztelenül
igérkékik a
Az Uj Ke
kiván attól,
tos esemény
Az olvasó
ej kell tenni
vonaltól.
Goga Octa
kivüli esemé
A ciuceai
hogy a spor
barátja voln
Amennyire
zelmult évet
belügyminisz
prágai vonal
rít Karlsh
rátságos Sp
politikai me

Valaminek
kit egy éle
nyarát az
tárán.

Bizonyára
amelyek Go
Igy példát
siszta állam
szülnék ren
Vagy péld
met politika
dukálják m
saját orszá
vetni a súly

Az olimpi
dekesnek és
niai hitleris
Es aki Gog
kedhetik a
molban gy

A com

Vladimir
írja a fenti
kezőket:

„Míg a
ország mag
nak és a k
által díkt
Yenntartásá
lizmus zajo
nüket az
hivogató ka
letet, am
nem tudják
vinni, a rá
abban a ré
soraiban v
rőleumra é
pészhetős
Az integ
nyien — a
mulák nag
gukat arra
rálvassák
mert ez „
a román k
sege, hogy
ad nemcsak
ahol a dem
el. A román
rális nacio
kodiluskönu
a román á
kózása elle
államok ga

Ez a le
ellentmond
fűstjétől el
jében élhet
hogy képe
gazdának
A berlini
tes istene
nem defini
seregét. M
irt hódító
pós tagad
tervei voln
nista állam